

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἑτησία δραχμαὶ 100. Ἐξέμνηος
δραχ. 55. Τρίμνηος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.—
Αμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἓν γένει
τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξέμνηοι καὶ Τρίμνηοι ἀναλόγως.

ἩΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 11 Μαΐου 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 23

38^η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

Η ΤΑΝ ἀπομεσήμερον καὶ λαγοκοιμώμενον
στὴν πολυθρόνα τοῦ γραφείου, ὅταν μὲ
ἐκπνῆσαν, ἀπὸ τοῦ δρόμου, κατὶ δυνατοὶ
καὶ ἀσυνήθιστοι κρότοι. Πετίεσθαι στὸ μπαλκόνι
καὶ τί νὰ ἴδῃ ; Γκρεμιζόταν ὁ ἀντικρυνὸς μας
φούρνος !

Δηλαδή, νὰ λέω τὴν ἀλήθεια, ὁ φούρνος δὲν
γκρεμιζόταν μονάχος του : τὸν γκρεμίζαν ἓνα
σφοδρὰ μαστόροι. Γιατί ὁ γείτονάς μας, στὸ οἰκό-
πεδον τοῦ φούρνου, θάχτιζε ἓνα ψηλὸ σπῆτι, —
αὐτὸ ποὺ χίχεται κίελας ἀκομα στὴ γωνιά Εὐρι-
πίδου καὶ Ἀγίου Δημητρίου. Ἀλλὰ ἐγώ, προλη-
πτικὸς πάντα, συλλογιστήκα ἀμέσως : Τί σπάνιον,
τί παράξενο, τί μεγάλο πρᾶγμα λοιπὸν θὰ συμβῇ ;

Φώναξα καὶ τὴν κυρὰ-Μάρθα στὸ μπαλκόνι,
τῆς ἔδειξα τὸ θέαμα καὶ τῆς ἔκαμα τὴν ἐρώτησιν

που είχα κάνει στον έαυτό μου. Η γριά οικονόμος μας σήκωσε τους ώμους.

—Τί θα συμβή; είπα. Νά, αντίκρυ μας θα σηκωθεί ένα ψηλό σπίτι που θα μάς κρύψει κάμποιος θάλα. Ο κύριος-Κώστας, που μάς έψηνε τόσα χρόνια, θα μεταφέρει το φούρνο του άλλου. Και μαζί θα στέλνουμε τα φαγάκια και τα γλυκά μας όπου βρούμε. Αυτό θα συμβή σίγουρα. Γι' άλλο δεν ξέρω.

—Α, μπά! φώναξε. Θα συμβή κάτι άλλο, πολύ πιο σπουδαίο! Είδες εσύ άλλη φορά να γκρεμίζεται φούρνος μπροστά σου; Ούτε εγώ! Λοιπόν αυτό είν' ένα σημάδι, ένα προμήνυμα. Κάτι ξέρει ο λαός, που όταν συμβαίνει εν' ανέλπιστο, λέει: «Κάποιος φούρνος θα γκρεμιστεί!» Έτσι και τώρα. Θα συμβή κάτι τέ. Και θα το ιδής!

Οι φωνές μου είχαν τραβήξει στο μπαλκόνι και μερικές απ' τις δώδεκα αδελφές μου. Κι' αυτές συμφώνησαν μαζί μου:

—Ο 'Ανανίας έχει δίκιο! Θα συμβή κάτι που δεν συνέβηκε ποτέ άλλη φορά...

—Η τουλάχιστο που δεν συμβαίνει καθεμέρα.

—Μά σαν τί;

—Καλό άραγε ή κακό;...

—Δάγκασε τη γλώσσα σου! Όταν γκρεμίζεται φούρνος, σημαίνει καλό.

—'Αλήθεια! πάντα αυτή την παροιμία τη λένε με γέλια και με χαρά...

—Για ευχάριστες εκπλήξεις, ποτέ για δυσάρεστες...

—Μακάρι!...

Η συζήτηση, από το μπαλκόνι, μεταφέρθηκε στο γραφείο. Βάσταξε κάμποιος ώρα. Και το συμπέρασμα ήταν πως έπρεπε να περιμένουμε κάτι καλό. Νά, μάς πέρασε π. χ., ένα λαχείο που δεν μάς έπεσε ποτέ, ενώ αγοράζουμε ταχτικά. Γιατί τί τα θέλετε! στην εποχή μας, άμα πη ένας «καλός», ο νοός του άλλου πάει άμεσως στο χρήμα. Σά να μην υπήρχε στον κόσμο μεγαλύτερη ετυχία από τον πλούτο...

—Όσοτος ή Μάρθα επέμενε πως αυτά, είναι προλήψεις κι' ανοησίες πως δεν θα συνέβαινε τίποτ' απολύτως και πως το κάτω-κάτω, ο ξένος φούρνος δεν είχε γκρεμιστεί για μάς παρά για όλη τη γειτονιά! και πρόσθεσε γελώντας:

—Ε, αν είναι να καθαρισθώ ο δρόμος μας από τα καροτσάκια και τα τόσα άλλα εμπόδια... Η νά μάς έρχεται πιο ταχτικά το νερό, που τρομάζουμε να το ιδούμε κι' αναγκάζομαστε να αγοράζουμε στάμνες...

—Αλλά σοβαρεύθηκε πάλι και φώναξε:

—Ού, τί κάθουμαι και σās λέω; Κοντεύω να κάμω κι' εγώ τα μυαλά σας... Φτάνει πιά! 'Αφήστε τη φλυαρία και πιάστε δουλειά! Σας παρακαλώ να μην ξανακούσω για φούρνους και καρβέλια!...

—Ούτε για λαγούς και πετραχήλια; είπα εγώ.

—Γύρισε και μ' άγριοκοίταξε:

—'Αρχισες και τάλογοπαίγνια; μου είπα. Θάκανες πολύ καλύτερα να έτοιμάσεις την «Κυριακή», που την άφησες τόσους μήνες. Τεμπέλαρε! που δέ δίνεις πεντάρα για τόσα παιδιά, που την περιμένουν με τόση ανυπομονασία.

—Μπά! έκαμα. Και έχωξας το δάγγειο, που κόντεψε να με συνεπάρη;...

—Ναι, μάτια μου, γιατί σε χτύπησε στο κεφάλι...

—Ακριβώς! Και για να με χτυπήσει ο δάγγειος στο κεφάλι, θα πη πως έχω κεφάλι. Πράγμα βέβαια που δεν μπορούν να το πουν έκεινοι που τους χτύπησε στα νεφρά ή το στομάχι!...

—'Ας τα, 'Ανανία σφιστή! 'Ο δάγγειος ήταν για ένα μήνα, ενώ σ' άφησες την «Κυριακή» μισό χρόνο.

—Με συγχωρείς! Την έχω έτοιμη. Διάβασα όλες τις απαντήσεις μιά-μιά, τις χώρισα σε σωρούς κατ' είδος, κατ' αξία, κι' όταν θέλετε, είμαι πρόθυμος να σās τους διαβάσω.

—Ψέμματα λές! Τις έχεις ακόμα έτσι όπως σου τις έδωσε η κυρία: αδιάβαστες κι' αεζωρίστες. Και περιμένεις... να γκρεμιστεί κι' άλλος φούρνος, για να τις διαβάσεις και να τις ξεχωρίσεις!

—'Ας τα, 'Ανανία σφιστή! 'Ο δάγγειος ήταν για ένα μήνα, ενώ σ' άφησες την «Κυριακή» μισό χρόνο.

—Με συγχωρείς! Την έχω έτοιμη. Διάβασα όλες τις απαντήσεις μιά-μιά, τις χώρισα σε σωρούς κατ' είδος, κατ' αξία, κι' όταν θέλετε, είμαι πρόθυμος να σās τους διαβάσω.

—Ψέμματα λές! Τις έχεις ακόμα έτσι όπως σου τις έδωσε η κυρία: αδιάβαστες κι' αεζωρίστες. Και περιμένεις... να γκρεμιστεί κι' άλλος φούρνος, για να τις διαβάσεις και να τις ξεχωρίσεις!

—'Ας τα, 'Ανανία σφιστή! 'Ο δάγγειος ήταν για ένα μήνα, ενώ σ' άφησες την «Κυριακή» μισό χρόνο.

—Με συγχωρείς! Την έχω έτοιμη. Διάβασα όλες τις απαντήσεις μιά-μιά, τις χώρισα σε σωρούς κατ' είδος, κατ' αξία, κι' όταν θέλετε, είμαι πρόθυμος να σās τους διαβάσω.

—Ψέμματα λές! Τις έχεις ακόμα έτσι όπως σου τις έδωσε η κυρία: αδιάβαστες κι' αεζωρίστες. Και περιμένεις... να γκρεμιστεί κι' άλλος φούρνος, για να τις διαβάσεις και να τις ξεχωρίσεις!

—'Ας τα, 'Ανανία σφιστή! 'Ο δάγγειος ήταν για ένα μήνα, ενώ σ' άφησες την «Κυριακή» μισό χρόνο.

διάβασμα που μου πήρε πολλές εβδομάδες και πολλά... γέλια.

—Μπράβο, 'Ανανία! είπα πρώτη ή Κυρά-Μάρθα. Με συγχωρείς που σε συκοφάνησα... 'Αργά λιγάκι, μα το χρέος σου το έχωμας. Κι' αφού τελειώσε ή πιο δύσκολη εργασία, δεν υπάρχει πιά λόγος να αναβάλουμε τη διασκέδαση. Πότε θα μπορούσες να μάς διαβάσεις αυτά τα χαρτιά;

—Όποτε θέλετε. Κι' απόψε. Ρωτήστε μόνο την κυρία, αν είναι καιρή...

—Η κυρία θα ευκαιρήσει, έννοια σου. Λοιπόν απόψε. Μετά το δείπνο, θα μαζευτούμε όλοι στο γραφείο. Και δεν θα κοιμηθούμε, αν δεν τελειώσουμε.

—'Η δεν θα τελειώσουμε, αν δεν κοιμηθούμε. Σύμφωνος!

—Α, τί χαρά! φώναξε τότε ή Εύτυχία. Θα γίνη λοιπόν απόψε ή 38η Κυριακή; Νά ένα πράγμα που πραγματικώς δεν το περιμέναμε. Κι' εγώ νομίζω πως γι' αυτό γκρεμιστηκε ο φούρνος.

—Ναι, ναι! γι' αυτό! συμφώνησαν κι' οι άλλες αδελφές. 'Ας μην ελπίζουμε κι' ας μην περιμένουμε πως θα συμβή τίποτ' άλλο!

Δεν είπα λέξη. Από μέσα μου όμως μου έλεγε, πως αυτό δεν ήταν όλο κι' όλο. 'Ετσι ή αλλιώς, —συλλογίζομουν, —ή Κυριακή μας πάντα θα γινόταν. Τριανταεφτά σωστές έχουμε κάνει ως τώρα. Για καμμία όμως δεν γκρεμιστηκε φούρνος...

Το βράδυ, αφού αποφάγαμε, μαζευνήκαμε όλοι στο γραφείο. Η κυρία διάπλασε κάθισε στην πολυθρόνα της. Η κυρά-Μάρθα στη δική της. Οι αδελφές μου, άλλες στον καναπέ, άλλες στις καρέκλες. Η Πίσσα — ή μαύρη μας γάτα — στην έταξέρα του γραφείου, ψηλά, που είναι ή συνηθισμένη θέση της.

Κι' εγώ μπροστά σ' ένα τραπέζι, όπου είχα μεταφέρει «εν πομπή και παρτάζα» τους σωρούς μου.

—Γρήγορα, 'Ανανία, μου είπα ή κυρία. Νά μην ξημερώσουμε και να μη νυστάξουμε...

—'Α, δεν υπάρχει τέτοιος φόβος! αποκρίθηκα. 'Όσο θα προχωρούμε, τόσο περισσότερα θα γελούμε. Και στο τέλος θα κάνουμε κάτι γέλια, που θα ξεπνήσουμε όσο κι' αν νυστάζουμε, και μάλιστα θαργήσουμε ύστερα να κοιμηθούμε...

Και θύμισα την ερώτησή της 38ης Κυριακής:

«Ξέρετε κανέν' ανέκδοτο, σ' αν αυτά που σās διηγείται ο 'Ανανίας — Χίλια-Μύρια, — που να μην το διαβάσατε όμως στη Διάπλασι;»

—«Ξέρω μερικά», μάς απαντῶ ή Περιπλοκάς «τί άλλο;» Και δεν μάς λέει κανένα!...

—Τό παιδί έχει δίκιο, είπα ή κυρία. Δεν διατυπώθηκε καλά ή ερώτηση. 'Επρεπε να λέη: «Ξέρετε να μάς πῆτε κανέν' ανέκδοτο σ' αν αυτά...» κτλ.

Κι' ή Περιπλοκάς έπωφελήθηκε για να δείξη πνεύμα, είπα ή 'Αγάπη. Είναι κι' άλλοι που αποφεύγουν να πάντησουν;

—Είναι κι' ο 'Ακάμας. Αυτός μου γράφει: «'Αγαπητέ μου 'Ανανία. Όταν θάρη ή μέρα να διαβάσεις την απάντησή μου, θάσαι — φαντάζομαι — πολύ στενοχωρημένος: θα γυρεύς με το φανάρι έπεισόδιο για την 38η Κυριακή και — φαντάζομαι πάντα — δεν θα βρίσκεις. 'Αχ, αυτές οι Κυριακές! νομίζεις πως μονάχα έσένα τυραννούν; Νά, ξέρες τί τραβούμε και μες όπου να βρούμε να πάντησουμε...» 'Ετσι κι' ο 'Ακάμας βασανίστηκε όπου να θυμηθῆ ένα νόστιμο Χίλιο-Μύριο. Και θά μου τῆλεγε για να μου περάση ή στενοχωρία. Φοβάται όμως, λέει, «μή βγῇ από το θέμα». Γιατί ή Διάπλασι μόνο «αν ξέρη» κανένα τόν ρώτησε: δεν το είπα όμως και να το διηγηθῆ. Πῶς;...

—'Όστε τα ίδια κι' ο 'Ακάμας! φώναξε ή 'Αγάπη.

—Ναι! με τη διαφορά μόνο που αυτός επισυνάπτει στη μή-απάντησή του και δυό ωραιότατα σκίτσα. Τα βλέπετε;... 'Εκτός από εν' άλλο του Μανιφόρ, ένα του Φιλίππη κι' ένα του Στεναγμού Πόνου, που θά σās τα δείξω αργότερα, είναι τα μόνα σκίτσα αυτής της Κυριακής που αξίζουν να δημοσιευθούν. 'Εστειλαν και πολλοί άλλοι, τα σκίτσα τους όμως είναι άσεχα κι' ακατάλληλα... Παραδειγματώς χάρη, ή Δουλουδένια. Τό σκίτσο της, αν και με κολακεία, δεν μου μοιάζει καθόλου. 'Όσο για την απάντησή της, είναι κι' αυτή μια ά-εμπνη αποφυγή. Λέει: «Τι τανέκδοτα που θά μαζευθούν. θά είναι τόσα πολλά, ώστε... θά με πνίξουν. Και για να μη με αποπνίξῃ, ή Δουλουδένια δεν στέλνει το δικό της».

—'Αλήμονο στην Κυριακή μας, αν έκαναν όλα τα παιδιά την ίδια σκέψη! είπα ή κυρά-Μάρθα.

—Εύτυχως, είπα δείχνοντας τους σωρούς μου, τα περισσότερα

δεν είχαν τόση... καλοσύνη, κι' οι απαντήσεις «μ' έπνιξαν» κι' αυτή τη φορά όπως πάντα. 'Ανέκδοτα λέει; 'Άλλο τίποτα! Κοιτάξτε, κοιτάξτε!...

—Τί πλήθος! είπα ή 'Ελπίς. Ποτέ δεν θυμούμαι τόσες απαντήσεις σ' Κυριακή μας. Δεν θά ξέρης από πού να πρωταρχήσεις!

—'Όχι, είπα, ξέρω πολύ καλά! 'Θάρξισα από κείνες που δεν είναι για πολλά γέλια, γιατί δεν νυστάζουμε ακόμα και δεν έχουμε α-

Μιά χωριάτσα που διηγείται τί είδε στην 'Αθήνα. (Σελ. 268, στ. 6'.)

'Από την απάντηση του Χρίστου Φιλίππη, σκίτσο του ίδιου.

νάχη από κανένα τράνταγμα για να ξεπνήσουμε... Είναι ένας σωρός από ανέκδοτα σοβαρά ή θλιβερά... Κάθε άλλο δηλαδή παρά «Χίλια-Μύρια».

—Θλιβερά;... Έκαμα ή κυρία. Τότε αυτά τα παιδιά παρεξήγησαν την ερώτησή μας.

—'Όχι όλα. Μερικά τουλάχιστο, φαίνεται πως βρίσκουν άστεια κάποια πράγματα, που για μένα, —και για πολλούς άλλους, υποθέτω, —είναι τραγικά. Π. χ. ή Πορφυρογέννητη. Πολύ δημοφιλής, πολύ ζωντανή, διηγείται την ακόλουθη ιστορία. Σ' ένα θέατρο των 'Αθηνών παρίσταναν ένα έργο που είχε κι' ένα γαϊδάρο. 'Ενα βράδυ, ο γαϊδάρος δεν έννοσους να μπῇ στο θέατρο να... παραστήσει. 'Όσα του έ-καναν, έμενε ακούνητος στην είσοδο. Τότε τον πλησίασε κάποιος απ' το πλήθος, του είπα κάτι σ' αὐτί, κι' άμέσως ο γαϊδάρος ξεκίνησε πη-λάλα. 'Όλοι άπόρησαν, τί να του είπα σταῖν δ' άνθρωπος εκείνος;...

Γιατί δεν είχαν ιδεί πως τη στιγμή που έκανε πως του μιλούσε, έ-ριξε μέσ' σ' αὐτί το γαϊδάρου... το ταίγρο του αναμμένο!

—Φρίκη! φώναξε ή μικρή Κική.

—'Φρίκη! είπα κι' εγώ όταν το διάβασα. Μπορεί κανείς να γελάση, άμα συλλογισθῇ τόν πόνο, τό μαρτύριο του δυστυχισμένου ζώου μ' εν' αναμμένο ταίγρο μέσ' σ' αὐτί του; Τῆς Πορφυρογέννητης όμως αυτό της φάνηκε άστείο.

—Θά είναι σκληρή στά ζωά! είπα ή Κική.

—Δεν ξέρω, αλλά τό ανέκδοτό της είναι σκληρό. 'Η 'Οριέττα πάλι μάς διηγείται για τό Γαλλό συνταγματάρχη Γκραμμόν, που τόν πόνεσε τοῦ 1870. σ' ένα φοβερό μάχη, ένα όβούζιο του πήρε όλο τό χέρι. 'Εντρομος ό ύπασις της του έτρεξε να τόν βοη-θήσει. 'Αλλά ό Γκραμμόν, άτάραχος, του είπα με φω-νή δυνατή: «Πήγαινε, σ' παρακαλώ, να αάρης από τό χέρι μου τά δαχτυλίδια μου και να μου τά φέρης έδω. Είναι οικογενειακά κειμήλια και δεν έννοω να τά χάσω!» 'Ε, αυτό είναι ένα πολεμικό έπεισόδιο, ήρωικό, συγκινητικό, ωραίο, μεγάλο αν θέλετε, αλ-λά βέβαια καθόλου άστείο.

—Ούτε λόγος! είπα ή κυρά-Μάρθα άνατριχια-σμένη.

—Κι' ή Φτέρη έπίσης μάς διηγείται κάτι ωραίο και σοβαρό: 'Όταν πέθανε ό μεγαλοφυής Ιταλός ζω-γράφος Λεονάρδος ντ'Α-Βίντσι, ό Φραγκίσκος Α' της Γαλλίας, φίλος του και θαυμαστής του, τόν έκλαψε πολύ. Και στην παρατήρηση των αλλικών, πως ένας βασιλιάς δεν ταίριαζε να κλαίη για τόν θάνατο ενός κοινού θνητού, που δεν ήταν καν εγγενής, ό Φραγκίσκος Α' αποκρί-θηκε: «'Εύγενεις κάνω κάθε μέρα όσους θέλω. 'Αλλά ένα Λεονάρδο ντ'Α-Βίντσι μόνον ό Θεός μπορεί να πλάσῃ!»

—'Εξαικολούθησα να διαβάξω απ' αυτόν τό σωρό. Κι' άκούσαμε τόν Ρασπουίνι που, σ' αν ήταν μικρός, βγήκε μια μέρα και κολυμπήσε — εικονικά έννοείται, —μέσ' στη βροχή. Θά γελούσαμε ίσως, αν δεν μάς έλεγε στο τέλος πως κρυολόγησε και τό καίμενο τό παιδί κάθισε τέ-

σερις (4) μήνες στο κρεβάτι! — 'Ακούσαμε κι' από τόν Τζόν Π. Μανιατόπουλο τί έξυπνα πράγματα είπα κατά τόν πολιορκισμένο ένας Ρώσος χωριάτης, που τόν έπιασαν μετά την όμιλία του όι Μπολ-σεδικοί. —τό χωριάτη έννοείται, —και τόν έτουφέκισαν... 'Η Ζηλευ-τή 'Ελληνοπούλα μάς διηγήθηκε τί είπα κάποτε ένας παιχτής για κάποιον που είχε άσπρα γένεια και μαύρα μαλλιά (άνέκδοτο που μάς τό διηγήθηκε ύστερα έπηξημένο και συμπληρωμένο και τό 'Ενδοξο Σούλι.) Τό Ρέικι μάς είπα για ένα ζητιανάκι στην Κέρκυρα, που ό-ταν ένας κύριος, για να στείλῃ, του είπα πως δεν έχει ούτε για να πιῇ έναν καφέ, έβγαλε και τούδωσε όλες τις δεκάρες που είχε μαζεψεί (τί συγκινητικό!). Τό Δεσβιόπουλο μάς είπα τί έπαθε ένας γέρος καπετάνιος με τη σκιά του καραβιού του που την πήρε γι' άλλο καρά-βι. (Στην αρχή, τό ανέκδοτο είναι πολύ άστείο, στο τέλος όμως γίνε-ται κι' αυτό τραγικό.) 'Όσο για τό ανέκδοτο του Περιπλοκά Μανιφόρ για κάποιον «υγρό, πηκτό και άνούσιο», είναι τόσο άηδιαστικό, ώστε φο-βήθηκα να τό διαβάσω στην όμηγυρη, και μάλιστα μετά τό δείπνο...

Για τόν ίδιο λόγο άποσιώπησα και τό ανέκδοτο του 'Ακούδιου Ρολογιού με τις μύγες και τό μαύρο χαδιάρι... 'Επειτα είπα:

—Ζητώ την άδεια να παραλείψω και τις απαντήσεις του έπομέ-νου σωρού. 'Ο Θεός, τό Μοιραίο 'Ακρογιάλι, ό Ταρταρίνος και μερικοί άλλοι μάς διηγούνται νόστιμα ίσως ανέκδοτα, αλλά εις βάρος παπῶν και θεοσοτάδων. Τά θεωρώ άσεβῆ. Δεν επιτρέπεται να στεί-νεται κανείς και να γελῇ με τόσο σεβάσμα πρόσωπα. Και μου κακο-φαίνεται που πάει έτσι χαμένο κι' ένα ωραιότατο σκίτσο του Θεόσι, που θάταν αλλοιώτικα εν' αληθινό στολίδι της Κυριακής μας.

—'Α, τί κρίμα! φώναξε ή 'Αγάπη. Νά τό ιδώ!

—'Η κυρία διάπλασε παραδέχθηκε την άποψή μου. Κι' εγώ παρα-μερίζοντας τό σωρό των «παπῶν», πέρασα σ' έναν άλλον, τόν μεγα-λύτερο απ' όλους.

—Θά γελάσουμε τουλάχιστο τώρα; ρώτησε ή Φιφή, ή πιο «γε-λοῦ» από τις αδελφές μου.

—'Όχι και τόσο, αποκρίθηκα. Μερικά απ' αυτά τανέκδοτα είναι πραγματικώς παιδρα και νόστιμα. Γνωστά όμως. Τάχουμε άκούσει ή διαβάσει: και φυσικά, δεν γελῶ κανείς δυό φορές με τό ίδιο πράγμα, έκτός αν είναι... χάχας αγίαστρευτος. Τάγνωστα πάλι δεν μου φάνηκαν τόσο καλά, τόσο νόστιμα. Γι' αυτό σās είπα πως δέ θά γελάσουμε πολύ μ' αυτό τό σωρό.

—'Ας μην ανατριχιάσουμε τουλάχιστο, είπα ή κυρά-Μάρθα.

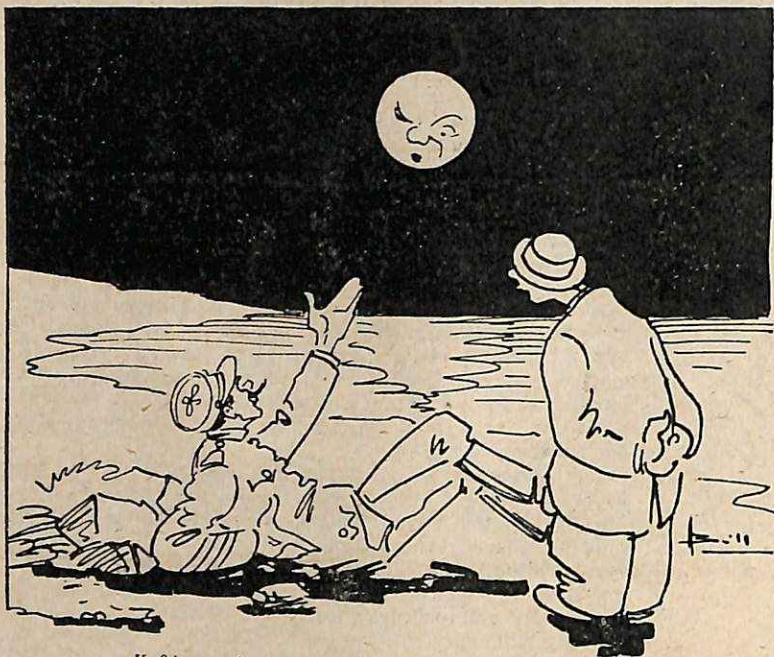
Κι' έρχισα να διαβάξω, χωρίς έννοείται, να έπιμείνω πολύ σ' τα γνωστά μας

—'Ο Μοκοκό και τό Μαϊμουδάκι μάς διηγούνται τό ίδιο ανέκδοτο του στρατηγού Μαυρομυχάλη, που ρώτησε μια νύχτα τό στρατιώτη του τί καιρός είναι έξω. 'Ο στρατιώτης, σ' τα σκοτεινά, αντί να νάνοιξη τό πα-ράθυρο, άνοίξε τό τουλάπι. Κι' είπα τό περίφημο: «Σκοτάδι, στρα-τηγέ μου, και μυρίζει και τυρίλα». — 'Ο Βωμός της Δευτεριάς λέει για τόν Νεφτώνα, που κάποτε, αφηρημένος, αντί να βράσῃ τό αυγό του, έβρασε... τό ρολόι του. —'Η Νέμεσις διηγείται τό ανέκδοτο «υ-πέρ της άνωθεν Είρηνης και της κάτωθεν Κατερίνης», χωρίς να ξέρη

«'Εγώ φεύγω, γιατί βλέπω πως βράγκατε τόν καθηγητή που σās ταίριαζει...» (Σελ. 268, στ. 6'.)

βέβαια πως τελευταία δημοσιεύθηκε και στη «Διάπλασι». ('Εδω πρέ-πει να κάμω μια παρένθεση. Κι' αυτό τό ανέκδοτο έχει μέσα παπῶ δείχνει όμως μέλλον την καλοσύνη του και την έξυπνάδα του: δεν μπορεί λοιπόν να θεωρηθῇ άσεβές.) — 'Η Ταναγορία γράφει για τό παιδάκι που φώναξε τῷ παπῶ «σιωπή!», γιατί ή μητέρα του του είχε πει πως στην έκκλησιά δεν μιλούν' (γνωστό «Παιδικό Πνεύμα»). —'Η Κάμεν-Σύλβα για τό «απ' 'Αθήνα σ' Λειβάδια, Θόδωρος και πεντα-

«Καθήμενος απεναντίας της σελήνης...» (Σελ. 272, στ. α'.)

σε σ' έναν άνθρωπο που με δυσκολία τον ανέβαινε. Τότε ο υπάλληλος ξαναμπήκε στο βαγόνι κι' είπε: «Οι επιβάτες τρίτης θα κατεβούν κάτω και θα σπρώχνουν για να βοηθήσουν τη μηχανή. Οι επιβάτες δεύτερας θα κατεβούν επίσης και θα πηγαίνουν με τα πόδια, για ν' αλαφρώσει το τραίνο. Και μοναχά οι επιβάτες πρώτης θα μείνουν μέσα». Και γυρίζοντας στον επιβάτη που είχε ζητήσει τα λεπτά του: «—Τά βλέπεις τώρα;»

Ανάλογο με κάποιο «Χίλιο-μύριο» δικό μου, αλλά ίσως πιο άστοχο, μάς διηγείται η Ροζίτα. Κάποιος άνοιξε παπουτσίδικο αντικρύ σ' ένα άλλο παλιό. Κι' έγραψε απέξω για ρεκλάμα: «Τα παπούτσια μου πουλιούνται και στα δυο ήμισφαίρια». Τι να κάμη ο παλιός;... Σκέφτηκε, σκέφτηκε, κι' επιτέλους έγραψε κι' αυτός απέξω από το μαγαζί του: «Τα δικά μου παπούτσια πουλιούνται και στα τρία ήμισφαίρια». Κόκκαλο ο άλλος!

Το «Φρεσκομένο Κύμα» κι' η «Αλαφροδουκιωτή» μάς διηγούνται το ίδιο νόστιμο ανέκδοτο με μικρές παραλλαγές: Κάποιος έλαβε μία φορά ένα γράμμα απλήρωτο. Πλήρωσε διπλά ταχυδρομικά για να το πάρη, με την ιδέα πως θάταν τίποτα σπουδαίο. «Αλλά το γράμμα, από μακρινό και ξεχασμένο σχεδόν φίλο, δεν έγραφε παρά τα εξής: «Είμαι καλά, σ' άσπάζομαι». Ο παραλήπτης το φουσούσε και δεν κρύωνε. Και για να... κρύψει, έστειλε κι' αυτός στο φίλο του, απλήρωτο επίσης, ένα μεγάλο ταχυδρομικό δέμα. Για να το πάρη, ο άλλος πλήρωσε τα μαλλονερέατά του. Και φαντασθήτε τη φούρκα του όταν το άνοιξε και βρήκε μέσα μία πέτρα και τα λόγια αυτά: «Φίλε μου, η είδηση για την καλή σου υγεία σήκωσε από το στήθος μου ένα βάρος σαν αυτή την πέτρα που σου στέλνω».

Ένα χιωτικό ανέκδοτο μάς έστειλε κι' ο Νάρκισσος, αλλά το νοστιμότερο απ' όλα. Κάποτε ο Σουλτάνας μήνησε πως θα πήγαινε στο χωριό τους. Οι προσετοί φιλοτιμήθηκαν να του δείξουν πως είναι μυαλωμένοι άνθρωποι: κι' έστειλαν στην Πόλη έναν να τους βρή και να τους αγοράση... γνώση. Ο απεσταλμένος πήγε και σ' έναν Έβρατο, του είπε τι θέλει, κι' ο Έβρατος του έδωσε ένα κουτί, λέγοντάς του πως έπρεπε να τ' άνοιξη μπροστά σ' όλους τους προσετούς. «Όταν έγινε αυτό, πετάχτηκαν απ' το κουτί μέλισσες. Μία μέλισσα κέντρωσε το μισό-Τζαζανή στο κούτελο. Οι άλλοι, βλέποντας το κούτελο που πρήξιμο, ένιωσαν πως ήταν από τη γνώση. Κι' άρχισαν να φωνάζουν στις μέλισσες: «Καλέ σεϊς, έλατε και στα κούτελά μας!»

Μετά τη διήγησή του, ο Νάρκισσος προσθέτει: «Ών τώρα οι άνθρωποι είναι πιο διαβολομένοι, το λάθος βέβαια δεν είναι δικό μου.» «Αλλά ούτε δικό μας» ούτε και του «Ελευθερίου Ρουσάκη» που ένα τέτοιο άφελές και νόστιμο μάς διηγείται κι' αυτός: «Μία φορά, λέει, ένα χωριάτικο αντρόγνιο καλόςτηκε σ' επίσημο τραπέζι. Στις προποσεις, η χωριάτισσα σήκωσε το ποτήρι της και φώναξε: «Χαιρετίσματα!» Οι άλλοι γέλασαν, έδειχνε η καϊμένη ντροπιστάτικη. Και όταν ήρθε η ώρα να ξαναπιχί, ρώτησε κρυφά τον άντρα της: «Τί να πώ;» «Πιές και σόπα!» τη συμβουλεύει φρόνιμα αυτός. Κι' η χωριάτισσα, σγκώνοντας το ποτήρι, δυνατά και θριαμβευτικά: «Πιές και σόπα!» Φαντασθήτε τι έγινε στο τραπέζι. Μά και στο γραφείο δε γελάσαμε λιγότερο...

Το γλέντι συνεχίζεται... μεταμεσονυχτίαις ποθ' ώραις. Οι απαντήσεις που διαβάθη τώρα στην δημόγηρη, είναι ή μία νοστιμότερη από

την άλλη. Και τα γέλια πάνε κρεσέντο που λένε και στη μουσική. Όταν ο μεγάλος Κινέζος αρχηγός Λι-Χούγκ-Τσάγγ, διηγείται η Σιαράτη, — βρισκόταν στο Λονδίνο, ένας Άγγλος κτηνοτρόφος του έστειλε δώρο ένα θαυμάσιο σκύλο. Κι' ως αντίδωρο, έλαβε από τον Κινέζο το ακόλουθο εκπληκτικό γράμμα: «Σας εκφράζω τις πιο θερμές μου ευχαριστίες για το έργο δώρο σας. Πρέπει όμως να σας πώ, πως από καιρό έχω πάψει να τρώω σκυλίσια κρέας. Όσοσο οι υπηρέτες μου, που τους έδωσα το σκυλί σας, το έφαγαν όλο και μου είπαν πως το κρέας του ήταν περίφημο!»

Ένας πλούσιος τραπεζίτης, — διηγείται ο Στεναγμός του Πόνου, — αρρώστησε κάποτε και φώναξε ένα διάσημο γιατρό. Ο γιατρός τον εξέτασε καλά, έπειτα έβγαλε από την τσέπη του ένα μπουκαλάκι, του τσάλασε στη μύτη και του είπε: «Αναπνεύσατε... τώρα είστε καλά! — Ευχαριστώ, γιατρέ μου, λέει ο τραπεζίτης. Και... τί σας χρεώσω; — Χίλια φράγκα!» «Απάντα ο γιατρός. Άμέσως ο τραπεζίτης βγάδει από το πορτοφόλι του ένα χιλιάριο, το πλησιάζει στη μύτη του γιατρού και του λέει: «Αναπνεύσατε... τώρα είστε πληρωμένος!» — Το ίδιο ακριβώς ανέκδοτο μάς διηγείται κι' ο Καρδινιάν.

Κάτι για γιατρούς και για γιατρίκι, ακόμα πιο νόστιμο και διδακτικό, μάς διηγείται κι' ο Πιτσιρίκος του Άγγρινιού. Κάποιος πλούσιος είχε τη μανία να καλή όλους τους γιατρούς και ναγόραζε όλα τα γιατρικά που του έγραφαν. Μία μέρα η γυναίκα του του είπε: «Τί τους θέλεις τόσους γιατρούς;» — «Ε, της απάντησε, θέλουν να ζήσουν κι' αυτοί οι καϊμένοι. Κι' αν δεν τους πάρω εγώ, ο ένας κι' ο άλλος...» — «Καλά τους γιατρούς, του είπε πάλι η γυναίκα του, μα τόσα γιατρικά...» — «Ε, της αποκρίθηκε, θέλουν να ζήσουν κι' οι καϊμένοι οι φαρμακοποιοί...» — «Όσοσο εσύ δεν παίρνεις κανένα απ' αυτά τα γιατρικά που αγοράζεις», λέει πάλι η γυναίκα. «—Α, με συγχωρείς! της απαντά εκείνος ζωηρά. Θέλω να ζήσω κι' εγώ!» — Ο μύθος δηλοί... και τα λοιπά.

Ένας ζωοκλέφτης, — διηγείται τώρα η Άνδaluσία, — απολογήθηκε στο δικαστήριο έτσι: «Κύριε πρόεδρε, σας όρκίζομαι, είμαι άθωος. Αυτόν το γάλο δεν τον έκλεψα. Τον έχω στο σπίτι μου από τότε που ήταν μικρό γαλάπουλο και μεγάλωσε». Την απολογία αυτή την άκουσε κι' ένας χωριάτης, που είχε κλέψει κι' αυτός ένα τουφέκι. Κι' όταν ήρθε η ώρα ν' απολογηθή, τη θυμήθηκε κι' είπε: «Κύριε πρόεδρε, σας όρκίζομαι πως είμαι άθωος. Αυτό το τουφέκι τόχω από τότε που ήταν ένα μικρό πιστόλακι. Στο σπίτι μου μεγάλωσε!»

Πολλοί, φαίνεται, έχουν την ιδέα πως μεγαλώνουν και τα ψυχικά. Έτσι κι' ο χωριάτης της Πυγολαμπιδάς, που όταν είδε κάποτε στην Καβάλλα τον «Αδέσπο» κι' άκουσε πως ήταν μόνο, πέντε χρόνων καράβι, φώναξε: «Κι' είναι τόσο μεγάλο; Άμ σε καμιά πενήντα χρόνια δεν θα το χωρεί το λιμάνι!»

Τώρα έρχονται οι... βολταιριστές. Καθώς ξέρετε, ο Βολταίρος σταθήκε ένας από τους πιο έξυπνους ανθρώπους της Γαλλίας και του κόσμου, κι' εκατοντάδες ανέκδοτα του κυκλοφορούν. «Εν' απ' αυτά μάς διηγείται η Έρεϊκη. Όταν ο Βολταίρος ήταν στο Βερολίνο, του είπαν μία μέρα πως ο βασιλιάς, ο Φρειδερίκος ο Μεγάλος, ήταν μαζί του δυσχερεστημένος. Άμέσως ο Βολταίρος έτρεξε στο παλάτι να βεβαιωθή. Έκει, μόλις τον είδε ο Φρειδερίκος, που πραγματικώς κάτι είχε μαζί του, του γύρισε την πλάτη. «Α! έκαμε ο Βολταίρος: ώστε δεν είναι αλήθεια πως με θεωρείτε έχθρο; — Πώς; απόρησε ο Φρειδερίκος. — Μα βέβαια! αποκρίθηκε ο Βολταίρος. Γυρίσας σεϊς ποτέ την πλάτη στον έχθρό σας;»

Συχνά — μάς διηγείται ο Χρυσόθεης, — ο Βολταίρος είχε ένοχλήσεις από διάφορους άρχιους, που του πήγαιναν να διαβάση και να κρίνη χειρόγραφα τους. Μία μέρα, ένας νέος

«Πώς να μην κουτσαίνω;...» (Σελ. 271, στ. 6'.)

Από την απάντηση του Μαντιόφ, ακίως του ίδιου.

πήγε και του άφησε μία τραγωδία, τυλιγμένη έπιμελώς, κι' από τότε πήγαινε κάθε τόσο να τον ρωτά αν τη διάβασε. Ο Βολταίρος δεν είχε καν άνοιξει το χοντρό δέμα. Άλλά για να ξεφορτωθή τον έχθρο, μία μέρα του είπε πως διάβασε το έργο του και... δεν έμεινε καθόλου ευχαριστημένος. Γιατί το θέμα ήταν ελαφρό, ο διάλογος σχολιαστικής, ή πλοκή σκοτεινή κτλ. Ο νέος τότε πήρε το δέμα, το άνοιξε και, κατόπληκτος ο Βολταίρος είδε πως δεν είχε μέσα παρά... άγραφο χαρτί!

Άλλ' αν αυτό το ανέκδοτο είναι μάλλον «εις βάρος» του Βολταίρου, να εν' άλλο «υπέρ» που μάς το διηγείται η Έθνηκή Πίστις. Μία μέρα πήγε στο σπίτι του ο φίλος του Ρουσώ. Δεν τον βρήκε και. Και για να γελήσει, έγραψε απάνω στο τραπέζι του, που ήταν γεμάτο σελή, τη λέξη cochoon (γουρούνι). Την άλλη μέρα, που τον είδε στο δρόμο, του είπε πως πήγε στο σπίτι του και δεν τον βρήκε. Κι' ο Βολταίρος: «Τό ξέρω, τό ξέρω» είδα στο τραπέζι μου... το έπισκεπτήριο σου!»

Το ακόλουθο, που μάς το διηγείται η Αρμόνη Φοβητοσύρα, είναι κι' αυτό «εις βάρος» του. Ο Πιρόν, ο περίφημος ιατρικός, ήταν έχθρος του κι' όλο τον πείραζε. Μία κυρία είχε προσκαλέσει κάποτε στο τραπέζι της και τους δυό, Ο Βολταίρος δέχτηκε να πάη, αλλά με τη συμφωνία να μην επιτραπή στον Πιρόν να τη περισσότερες από τέσσερις λέξεις. Ο Πιρόν συμφώνησε και σ' όλο το διάστημα του γεύματος έμεινε σιωπηλός... Στο τέλος, ο Βολταίρος σηκώθηκε κι' έκαμε την ακόλουθη πρόποση: «Τί θαυμάσιο γεύμα! τί αξία φαγητά! Μου ήλθε, αλήθεια, να ισιώσω και να τα καταβροχθίσω όλα, όπως ο Σαμφών τους Φιλοσώφους!» Τότε πιά μίλησε κι' ο Πιρόν. Και δεν είπε παρά τις τέσσερις αυτές λέξεις: «Με την ίδια συχνότητα» (Και θυμάστε βέβαια με τι τετραπόδου σιαγόνα επέπεσε ο Σαμφών κατά των Φιλοσώφων...)

Η Γλυκειά Χαραυγή μάς διηγείται: «Όταν ο βασιλιάς Γεώργιος επρόκειτο να πάη κάποτε στο Γαλαξίδι, οι επίσημοι έκαμωτήσαν το Δήμαρχο τι έπρεπε να του πουν στην παρουσίαση. «Ο, τι θα του πώ κι' εγώ», τους σύστησε ο Δήμαρχος. «Όταν πήγε ο βασιλιάς, ο Δήμαρχος στάθηκε μπροστά του εις προσοχήν, χαιρέτησε και συστήθηκε: «Καραλίδανος, ιατρός και δήμαρχος Γαλαξιδίου». Φαντασθήτε τώρα την έκπληξη του βασιλιά, όταν άκουσε κι' απ' όλους τους άλλους το ίδιο! —Το παλιό ανέκδοτο, που είναι, φαίνεται, ιστορικό, μάς το διηγείται κι' ο Τριπιδαιμής.

Άλλο του Γεωργίου μάς διηγείται κι' η Ήως. Στην ενηλικίωση του Διαδόχου πήγαν στάς Αθήνας όλοι οι Δήμαρχοι του Κράτους. Ο ύπουργός των Έσωτερικών τους παρουσίαζε στο βασιλιά έναν-ένα: «Ο κύριος Δήμαρχος Πατρών... ο κ. Δήμαρχος Ναυπλίου... ο κ. Δήμαρχος Οινών...» — Πώς; παραξενεύθηκε έδω ο βασιλιάς γιατί ο κ. Δήμαρχος είναι όνος, κύριε ύπουργέ;» Κι' από τότε, λέει η Ήως, ο Δέμος Οινώνος, κοντά στο Άργος, άλλαξε όνομα.

Κάτι ανάλογο, κι' ίσως πιο νόστιμο, μάς διηγείται κι' ο Πέτρος Ριοναί. Άλλά επειδή το πρόσωπο, με τόνωμα και εις βάρος του οποίου έγινε το καλαμπούρι, ζή ακόμα, δεν ταιριάζει να το βάλουμε έδω.

Η Δαφνοούλα, από το Παρίσι, μάς στέλνει ένα παριζιάνικο: Ένας χωριάτης, με τα πανέρια του που είχαν μέσα αυγά και κότες, ανέθηκε και στράφηκε στον τροχιόδρομο. «Πού πās; τον ρωτά ο εισπράκτης. «Στόν τάδε σταθμό», απάντα ο χωριάτης. «Του γυρνάς την πλάτη, εύλογημένη!» στο απάντα ο εισπράκτης, θέλοντας να πη πως ο επιβάτης έπρεπε να πάρη το άλλο τράμ, που πήγαινε αντίθετα. Κι' άμέσως, χωρίς λέξη, ο χωριάτης σηκώθηκε... και κήλησε στον αντίκρυνό πάγκο!

Εν' ανέκδοτο του Μεγάλου Ναπολέοντος μάς διηγείται η Άνθυμένη Μηλιά: Όταν ήταν ακόμη Πρώτος Υπάτος, πήγε σ' ένα γεύμα. Αντικρύ του καθόταν μία κυρία. Στη μέση του γεύματος, ένθ' όλοι έτρογαν και μιλούσαν εύθυμα, ο Ναπολέων άξαφνα στρίγγλιασε.

Σηκώθηκαν όλοι άνθρωποι και τον περικύκλωσαν, ρωτώντας τί είχε πάθει. Ο Ναπολέων γύρισε τότε στην αντίκρυνή του. «Κατά λάθος σας πάτησα το πόδι, κυρία μου, της λέει: δεν τό αίστανθήκατε; —Τό αίστάνθημα, απάντα έκείνη, αλλά τί σχέση έχει το πόδι μου με τη στρίγγλια σας;» Κι' ο Ναπολέων: «—Ε, λοιπόν, στρίγγλιασα εγώ, για να μη λάβετε τον κόπο να τό κάμετε σεϊς!»

Ο Γόρδιος Δεσμός μάς διηγείται το πάθημα ένός μικρού στίς εξετάσεις του. Διάβαζε «νεράκι» από την Ίερά Ιστορία. Κι' οι άκροατές, που θαύμαζαν την ώρα του ανάγνωσης, λιγώθηκαν άξαφνα από τα γέλια. Γιατί τον άκουσαν να λέη: «...και έδωκεν ο Θεός εις τον Άδάμ σύντροφον την Εβάν, και ήτο αυτή πισωμένη καλώς έσωθεν και έξωθεν!» Μαντεύετε τί είχε συμβεί; Ο μικρός, αντί-γιά ένα, γύρισε δυό φύλλα του βιβλίου κι' έτσι από το κεφάλαιο της Δημιουργίας, βρέθηκε στον Κατακλυσμό και στην περιγραφή της κιβωτού του Νώε!...

Ο Τζάκ, —και μόνος ίσως από τόσα παιδιά, — μάς διηγείται κάτι που συνέβηκε σ' αυτόν τον ίδιο: «Μ' έστειλε η μαμά μου σ' ένα γυνωστή της, που της είχε στείλει κάτι τί, να πάρω πίσω το πιάτο. Αύτη, με νεύμα, συμβούλεψε το μικρό της παιδί να πη πως μάς τόφερε. Κι' έκείνη γυρίζοντας στη μαμά της με άπερίγραπτη άπορία, ρωτά δυνατά: «Πότε τό πήγα;» «Έκαμα κάτι γέλια!» —Μά και μεις γελάσαμε πολύ, γιατί φανταστήκαμε όλη αυτή τη σκηνή εκ του φυσικού...

Μά κι' η Έλλη Ν. Βαγιά, γυρίζοντας κάποτε από περίπατο με τη μαμά της, άκουσε με ταυτιά της ένα μικρό, άνευόμενο σ' ένα γάιδαρο, να λέη με θυμό στο πεισματάριο ύποχτικό του: «Ντέ λοιπόν! ντέ!... Μά ποτέ δεν θα γίνης εσύ... άνθρωπος;!» Χαιριτωμένο!

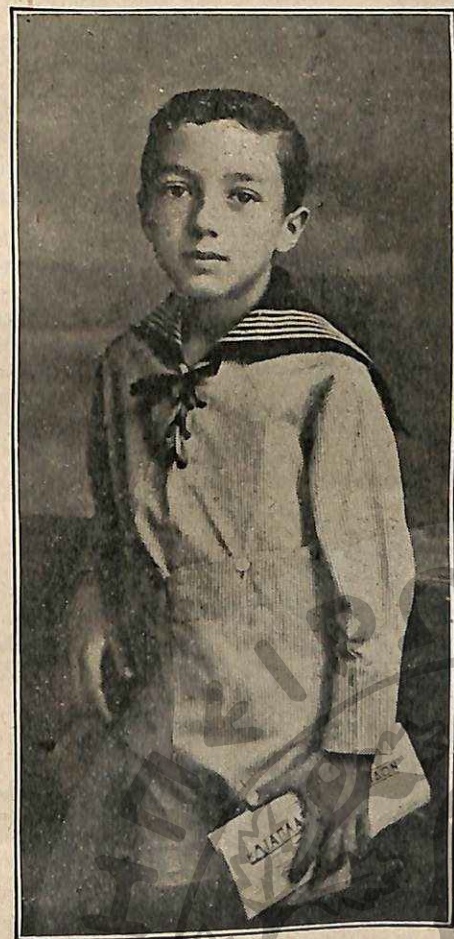
Όλως δόλου άλλου είδους, μά πολύ νόστιμο κι' αυτό, το ανέκδοτο του Παναγιώτη Σ. Αρβανίτη: Ένας κλέφτης, που ήθελε να κλέψη ένα άλογο, μπήκε πρώτα στην έκκληση και παρακάλεσε τον Άη-Γεώργη να τον βοηθήση, τάζοντάς του να μοιράση μαζί του τα κέρδη από την κλεψιά. Το άλογο τόκλεψε. Πηγαίνοντας στο πανηγύρι, για να το πουλήση, έκλεψε κι' έναν κόκκορα. «Πόσο το άλογο; τον ρωτούν. —50 δραχμές! —Μπά! κι' ο κόκκορας; —2000 δραχμές! — Τρελάθηκες; —Καθόλου. Το άλογο πουλιέται μαζί με τον κόκκορα.» Τά πουλήσε και τα δυό. Εύχαριστημένος, έτρεξε στον Άη-Γεώργη. Και του λέει: «Σ' ευχαριστώ, Αγίέ μου, που με βοηθήσες. Ήρθα να μοιράσουμε τα λεφτά. Τάλογο το πουλήσα 50 δραχμές. Ο κόκκος, 25 δικές σου κι' 25 δικές μου.» Έτσι ο κλέφτης έκλεψε και το άλογο, και τον κόκκορα και τον Άγιο.

Μία μέρα, — διηγείται τώρα ο Μαντιόφ, — κάποιος απάντησε στο δρόμο ένα φίλο του, φημιζόμενο για την αφηρημάδα του, και πρώτα-πρώτα τον ρώτησε για την υγεία του: «Πώς τά πάμε;» «Ο άλλος έκαμε μιά γκριμάτσα κι' άναστενάξε: «Πώς να τά πάμε; Θες από γεράματα, θες από ρεματισμούς, αϊσθάνομαι σήμερα πως κουτσαίνω!» Αυτό το φάνηκε παράξενο του φίλου του, που τον κοίταζε από πάνω ως κάτω. Και τότε ανακάλυψε πως ο αφηρημένος περπατούσε με τόνα πόδι στο πεζοδρόμιο και με τάλλο... στο ρεθρό! Πώς να μην κουτσαίνω;

Παριζιάνικο και το ανέκδοτο της Κόκκινης Μιραπέλλ. Τον καιρό της Τρομοκρατίας, ο Νέκκερ, περνώντας από την αγορά, είδε μιά πινακίδα που έγραφε: «Έδω πουλούμε ψάρια». —«Τί χρειάζεσαι το έδω; λέει στον φάρα. Τό ξέρει: ο κόσμος πως δεν πουλάει πιο μακριά. Σβόο! το!» Την άλλη μέρα ο Νέκκερ ξαναπέρασε. Τό έδω ήταν σβυσμένο. Τότε λέει στον φάρα: «Μπρέ αδερφέ, σβύσε και το πουλούμε. Οι άνθρωποι θα σ'ε περιγελούνε, γιατί έφέρουν πως τά ψάρια σου δεν τά χαρίζεις!» Έτσι στην πινακίδα έμεινε μόνο η λέξη ψάρια. Άλλά μετά τρείς ημέρες, ξαναπερνώντας ο Νέκκερ, είπε: «Βγάλε, καλέ, και τό ψάρια. Οι πελάτες σου έφέρουν πως πουλάς ψάρια. Τό μυρίζονται δά από την άλλη άκρη του δρόμου!»

Τό πάθημα της Λίνας» επιγράφεται το λεπτό αυτό ανέκδοτο της «Ολόχαρης: Μία μέρα, η Λίνα πήγε στην έσοχή, στο χτύμα του παπ-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΟΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ».

ΚΩΣΤΑΚΗΣ Ν. ΚΑΚΟΥΡΗΣ

Ίάσων — εν Πύργω.
Βραβεύθηκε εις την 37ην Κυριακήν

που της. Φορούσε ένα παλιό κόκκινο φουστάνι κι έτρεχε δώ κι' εκεί. Παρατήρησε όμως πως ένας ταύρος, δεμένος κάπου, την άγριοκοίταζε. 'Η Δίνα φοβήθηκε και τό'ειπε του παππού της. 'Ο παππούς της εξήγησε: 'Τό φουστάνι της έρέθιζε τόν ταύρο. Κι' ή Δίνα, που δέν είχε, φαίνεται ιδέα πως τό κόκκινο χρώμα έρεθίζει τούς ταύρους, κατάπληκτη φώναξε: «Ω, εγώ τόδερα πως τό φουστάνι μου δέν είναι πιό της μόδας; μά δέ φανταζόμουν ποτέ πως θά τόδελτε κι' ένας ταύρος!»

«Εν' άστείο λογογραφικό, —άλλά της σατυρικής νά πούμε λογογραφίας, —μάς λέει ή 'Αττική Αθήνη: τό αίνιγμα που έδωσαν κάποιον νησιώτες, γιά νά δείξουν στον κόσμο πως είναι κι' αυτοί έξυπνοι: «Ποιό είναι κείνο τό πράγμα που είναι πράσινο, τό κρεμούν άπ' τό ταβάνι, και φωνάζει άου άου;» Κι' έπειδή—φυσικά—κανένας δέν τό έδωσε, οι νησιώτες έδωσαν ύστερα τή λύση: 'Τό σκουμπρί! «Μά είναι πράσινο τό σκουμπρί;» τούς ρώτησαν. «Και χάθηκε λίγη πράσινη μπογιά, νά τό βάψετε;» αποκρίθηκαν. «Καλά, μά κρεμούν τό σκουμπρί στο ταβάνι;—Γιατί όχι; άμα έχει κανένας σπάγγο, τό κρεμά όπου θέλει, και ψηλότερα!» Άμ τό άου άου: φωνάζει ποτέ τό σκουμπρί;—«Ε, αυτό τό βάλαμε γιά νά σάς μπερδέψουμε!» αποκρίθηκαν οι έξυπνοι νησιώτες.

Η Μπουμπουλίνα μάς διηγείται: Δυό αδελφοί πήραν άδειά άπ' τό λόχο νά πάνε στο σπίτι τους νά κάμουν Πάσχα. 'Ο ένας συνέταξε τό τηλεγράφημα: «'Ερχόμαστε, στείλατε δυό ζώα στο σταθμό». 'Ο άλλος είπε: «Τί χρειάζονται τόσες λέξεις; τό στείλατε και στο σταθμό νά τά σούψουμε». Τά έδωσαν. 'Ετσι ο πατέρας τούς έλαβε ένα τηλεγράφημα που έλεγε: «'Ερχόμαστε δυό ζώα». Φώναξε τότε τόν ύπηρετή του και τού είπε: «'Ετοιμάσε τό παχνί, κι' άμα έρθουν δυό ζώα, βάλ' τα μέσα!»

Τό ανέκδοτο τώρα της Καλαμιάς: 'Ενας βέλγος στρατιώτης, άπένταρος, κουτός και θρήσκος, έγραψε στον «Καλό Θεό» ένα γράμμα, γιά νά του γυρέψη ένατό φράγκα, και τού τό έστειλε... ταχυδρομικός. Οι υπάλληλοι του Ταχυδρομείου άπόρρησαν πολύ όταν είδαν τήν παράξενη επιγραφή. 'Αλλά έπειδή ο φάκελλος είχε τήν ειδικήτα κάποιος στρατιωτικής ύπηρεσίας, έστειλαν τό γράμμα στο Γενικό 'Επιτελείο. Οι αξιωματικοί τό άνοιξαν, λιπήθηκαν τόν κουτό-φτωχό στρατιώτη, έκαναν έρωτα μεταξύ τους, τού μάζεψαν 50 φράγκα, —δέν είχαν οι καίμενοι περισσότερα, —και τού τά έστειλαν σ' ένα φάκελλο μέ τή σημείωση: «'Τό Γενικό 'Επιτελείο άκ μέρους τού Καλού Θεού». Μετά όκτώ μέρες, έλαβαν κι' άλλο γράμμα τού στρατιώτη, που έλεγε: «Κύριε Καλό Θεέ, σ' εύχαριστώ πολύ που μου άπάντησες τόσο γρήγορα. Σέ παρακαλώ όμως, άλλη φορά, όταν πρόκειται νά μου στείλεις λεπτά, μή μου τά στείλεις, νά ζήξ, διά τού 'Επιτελείου, γιατί αυτοί οι άλιττήριοι οι αξιωματικοί μου τρώνε τά μισά!!!»

Τόσο χτυπητό δέν είναι τό ανέκδοτο τού 'Αετού τού Πόντου' άμα όμως τό κλοσκοφής κανένας, γελά τό ίδιο κι' ίσως περισσότερο. 'Ιού: 'Ενας 'Ιταλός κι' ένας 'Ελληνας συζητούσαν γιά τόν πολιτισμό των προγόνων τους. 'Ο 'Ιταλός, γιά νά δείξη πως οι δικοί του ήταν πιο πολιτισμένοι, είπε: «Στίς άνασκαφές που κάναμε, βρήκαμε και κάποιά σύρματα μακριά. Αυτό βέβαια σημαίνει πως οι Ρωμαίοι έγνωρίζαν τόν τηλεγράφο. —Μπά! αποκρίθηκε ο 'Ελληνας' άμ' έμεις που δέν βρήκαμε κανένα σύρμα στις άνασκαφές μας;—'Ε, και τί σημαίνει αυτό; ρώτησε ο 'Ιταλός. —Σημαίνει χωρίς άλλο, πως οι άρχαίοι 'Ελληνες έγνωρίζαν τόν... 'Ασύρματο!»

Γελούσαν άκόμα οι άδελφός μου μ' αυτό τό ανέκδοτο, όταν σήκωσα τή φωνή:

—'Ε, θά πάψετε;... Θά κουρασθήτε και δέν θάχετε πιό άλλα γέλια όταν θακούσατε τό καλύτερο!

—'Απ' αυτό; είπε ή 'Αγάπη. 'Αδύνατο!

—Κι' όμως! 'Ακούστε. 'Η Δικηγορίνα μάς διηγείται ότι τά πρώτα χρόνια της έλευθερίας, στην 'Ελλάδα, οι περισσότεροι υπάλληλοι ήταν τελείως άγράμματοι. 'Ενας άπ' αυτούς είχε και τή μανία νά μιλά ελληνικά. 'Ενα βράδυ, καθόταν στην άκρογιαλιά και ρωμάντζαριζε. 'Ενας φίλος του, περνώντας, τόν είδε και τόν ρώτησε: «Τί κάνεις εκεί, κυρ έπιλοχία;» Κι' ο άγράμματος ελληνιστής τού άπαντά μέ στόμφο: «Καθήμενος άπεναντίας της σελήνης, άποθαυμάζω τήν γαλιλαϊάν της θαλάσσης!»

'Αδύνατο νά σ'ε περιγράψω τί έγινε στο γραφείο, μόλις άκούστηκε αυτή ή άπάντηση! Γέλια άπό δώ, χάχανα άπό κει... Οι μικρές κωλύονταν, ή Φιρή λιγοθύνησε οι μεγάλες έπιαναν τά πλευρά τους, ή Πίσσα έδύνησε κατάπληκτη κι' ή 'Αγάπη είπε:

—Είχες δικιο, 'Ανανία! Αυτό ήταν τό καλύτερο άπ' όλα. —Και δέν φαίνεται καθόλου φτιασμένο, είπε ή κυρία Διάπλασις. 'Ωρισμένως κάποιος θά τό είπε αυτό. Είναι έκ τού φυσικού.

—Χά, χά, χά! Έκαμε ή 'Ελπίς' ένόμιζε πως τό άπεναντί είναι πιο ελληνικό άπό τό άπέναντι!

—Και τό γαλιλαία πιο ελληνικό άπό τό γαλήνη! συμπλήρωσε ή Κυρή.

—'Ο άνθρωπος θά τό πήρε άπό τό Εύαγγέλιο, είπε ή κυρία-Μάρτα που λέει κάπου: «δδόν θαλάσσης... Γαλιλαία των αθών...»

Τά σχόλια και τά γέλια εξακολουθούσαν, όταν ή κυρία είπε:

—Φτάνει! παρακάτω, 'Ανανία!

—Μά δέν έχω άλλη άπάντηση, αποκρίθηκε.

—'Α! τίς διάβασες όλες;

—'Από τήν πρώτη ως τήν τελευταία! Κι' αυτή τή φορά δέν έχάθηκε και δέν καταστράφηκε ούτε μιá. 'Όσες έλάβαμε, είν' έδω. Κι τίς άκούσατε όλες.

—'Α! φώναξε τότε ή κυρία' γι' αυτό λοιπόν γκρεμίστηκε ο φούρνος!...

Χτύπησα τό μέτωπό μου. Νά το! αυτό ήταν! Και νά μήν τ'ε συλλογισθώ!... Μά βέβαια! Για νά γίνη Κυριακή χωρίς έπεισόδια χωρίς καταστροφή, έπρεπε νά γκρεμιστή ένας φούρνος άντικρύ μας. 'Η άν προτιμάτε, γιά νά γκρεμιστή ένας φούρνος, αυτό δέν μπορούσε νά σημαίνει άλλο, πιο έκτακτο, παρά πως θά γινόταν μιá Κυριακή χωρίς έπεισόδια.

Σ' αυτό πιό συμφωνήσαμε όλοι. Κι' ή 'Αγάπη έπρόσθεσε:

—Χωρίς έπεισόδιο και χωρίς αλογοπαίγνιο!

—Με συγχωρείς! αποκρίθηκα. Τό αλογοπαίγνιο ήταν στο κρεμάζι τάλόγου σου» της Μυρόλουσσης. 'Υστερ' άπό ένα τέτοιο, μπορούσα νά κάμω πιο κυριολεκτικό και πιο έπιτυχημένο έργω;

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δικηγορίνα [20Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: 'Αετός τού Πόντου [18Ε]. — Καλαμιά [17Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μπουμπουλίνα [16Ε]. — 'Αττική Αθήνη [15Ε]. — Μυρόλουσση [14Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ (άπό [12Ε] εις έκαστον:) 'Ολόχαρη, Κόκκινη Μιραμπέλ, Μικντόφ, Παναγιώτης Σ. 'Αρβανίτης, 'Ελλη Ν. Βαγια, Τζάκ, Γόρδιος Δεσμίο, 'Ανθισμένη Μηλιά, Δαφνούλα.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ (άπό [10Ε] εις έκαστον:) Πέτρος Ριοναί, 'Ηώς, Γλυκειά Χαραυγή, Τριλιθαμίτης, 'Ατρόμητη Φοβηταιάρα, 'Εθνική Πίστις, Χρυσοθήρας, 'Ερείκη, 'Ανδαλουσία, Πυγολαμίδα, Πισσιρίκος τού 'Αργιού, Στεναγμός τού Πόνου, Καρδινιά, Σταράτη.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ (άπό [8Ε] εις έκαστον:) 'Ελευθέριος Ρουσσάκης, Νάρισσος, 'Αφρισμένος Κύμα, 'Αλαφροίσκιωτη, Ροζίττα, Νεράιδα τού Γιαλού, 'Ανεμώνη τού Βουνού, 'Εθνικός 'Υμνος, Γαλαξίας, Τριανταφυλλιά, Ζήνων Κασιμάτης, Βασίλειος Μαλαμής, Πριγκίπισσα Δολόττα, Πάνθεια 'Αβραδάτου, 'Αφροδίτη της Μήλου.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ (άπό [5Ε] εις έκαστον:) 'Οριέντα, Φτέρη, Ρασπουτίν, Τζών Π. Μανιατόπουλος, Ρεϊκι, Λεσβιόπουλο, Μονοκό, Μαϊμούδα, Λεβέντης, Κυρά-Κυραλίνα, Νερόμυαλος, 'Η-βη, Χοϊστός Δ. Φιλιππής, Χρυσάλλης, 'Αγνή Ψυχούλα, 'Αγγελος της Νίκης, Χλωμό Φεγγάρι, 'Αστραπόβροντο, Ροδοπλάσμενο Βοσκοπούλα, Χρυσό Παγώνι, Τριανταφυλλιά. — Οι λοιποί, όσοι άναφέρονται στην κρίση, παίρνουν άπό [2Ε].

ΕΡΩΤΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ 39^η ΚΥΡΙΑΚΗΝ

'Απ' όσες ελληνικές παροιμίες έτυχε νακούσατε ή νά διαβάσατε, ποιά σάς άρεσε περισσότερο και γιατί;

Οι άπαντήσεις πρέπει νά είναι σύντομες, είκοσι, τό πολύ είκοσιπέντε άράδες καθεμιά. Κι' είναι δεκτές ως τό τέλος 'Ιουνίου.

Κατ' έντολήν της Διαπλάσεως
Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

EDGARD POE

Ο ΚΡΥΣΟΚΑΡΑΒΟΣ

ή ΤΟ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ

— Συνέχεια άπό τό προηγούμενο —

— Βλέπω ένα κεφάλι νεκρού που τά πουλιά τούφαγαν όλο του τό κρέας! Είν' έν' άσχαρο. κάτασπρο κρανίο!

— Καλά, τό κρανίο, είπε ο Λέγκραν σά νάκουγε ένα πράγμα που τόδερε, που τό περίμενε. 'Αλλά πως στέκεται πάνω στο δέντρο;

— Είναι καρφωμένο στον κλώνο μ' ένα μεγάλο καρφί!

— Πολύ καλά! Τώρα, Δία, πρόσεξε νά κάμης ό,τι θά σου πώ.

— Προσέχω, άφέντη.

— Νά βρής τό άριστερό μάτι τού κρανίου...

— Δέν ξέρω ποιά άπό τά δυό του μάτια είναι τό άριστερό!...

— 'Αχ, βλάκα!... Ξέρεις τουλάχιστο ποιά είναι τό άριστερό σου χέρι;

— Τό άριστερό μου χέρι είν' αυτό που πελεκώ τά ξύλα.

— Ναι, γιατί είσαι ζερβός. Λοιπόν, τό άριστερό σου μάτι βρίσκεται πάνω άπό τό άριστερό σου χέρι. Κοίταξε τώρα τό κρανίο κατάντικρυ. Τό άριστερό σου μάτι άντικρύζει τό δεξιό τού κρανίου. Και τό δεξιό σου άντικρύζει τό άριστερό. Κατάλαβες τώρα;

— Κατάλαβα... 'Α, νά! βρήκα τό άριστερό μάτι τού κρανίου...

δηλαδή τήν τρύπα που μιá φορά ήταν μάτι... Νά τό, αυτό είναι!...

— Μπράβο, Δία, που τό βρήκες!

— Και τώρα τί πρέπει νά κάνω;

— Νά περάσης τόν κάραβο άπό τήν τρύπα και νά τόν αφήσης νά κατεβή ως

«'Ο Δίας πήρε τόν κάραβο...» (Σελ. 259, στ. β'.)

εδώ κάτω, κρατώντας τήν άκρη τού σπάγγου. Κατάλαβες;

— Μάλιστα, άφέντη... Θά τόν περάσω... Τόν πέρασα... Τόν άφησα... Κατεβαίνει... Πιστεύω πως τώρα τόν βλέπεις...

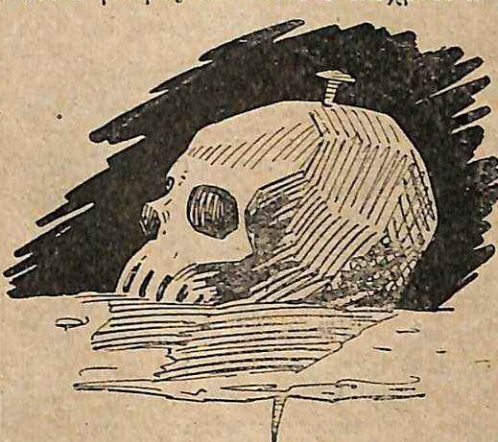
Σ' όλο τό διάστημα αυτού τού διαλόγου, ο Δίας έμενε άθώρητος. 'Αλλά σέ λίγο φάνηκε ο κάραβος, κρεμασμένος στην άκρη τού σπάγγου, νά λάμψη σά χρυσή σφαίρα στις τελευταίες άχτίδες τού ήλιου που βασιλευσε. Κι' όταν τό έντομο άγγισε τή γή μπροστά στα πόδια μας, ο Λέγκραν καθάρισε όλόγυρά του τό έδαφος, κόβοντας μέ τό δρεπάνι τά χόρτα και τάγκάθια που τό σκέπαζαν, και πρόσταξε τό Δία νάφήση τό σπάγο και νά κατεβή.

Ευθύς έπειτα έμπηξε ένα μικρό πάσσαλο στο μέρος ακριβώς που είχε πέσει ο κάραβος, έβγαλε άπό τήν τσέπη του μιá γεωδαιτική ταινία, κάρφωσε τήν άκρη της στο μέρος τού κορμού που ήταν πλησιέστερα στον πάσσαλο, κι' έπειτα τήν ξετύλιξε άπάνω στη γραμμή που δριζαν ο κορμός κι' ο πάσσαλος, κι' εξακολούθησε νά τήν ξετυλίγη σ' ένα διάστημα ως πενήντα πόδια. Σταμάτησε σ' αυτό τό σημείο, έμπηξε και δεύτερο πάσσαλο, και χάραξε γύρω σ' αυτόν έναν κύκλο μέ διάμετρο ως τέσσερα πόδια. Τότε πήρε τήν άξίνα κι' άρχισε νά σκάβη στον κύκλο, προσκαλώντας τόν Δία και μένα νά κάμουμε τό ίδιο.

'Ο μαύρος, μέ τό δρεπάνι, καθάρισε κι' εκείνο τό έδαφος άπό τά χόρτα και τάγκάθια. Εγώ πήρα τήν άλλη άξίνα. Κι' άν και δέν μου άρεσε καθόλου αυτή ή διασκέδαση, γιατί ήμουν κάτοπος άπό τόν πολυ δρόμο κι' είχε πέσει πιό κι' ο ήλιος, δέν θέλησα νά ταράξω μέ τήν άρνησή μου τήν άμετρη χαρά που, καθώς φαινόταν, κατείχε τώρα τόν άτυχο φίλο μου.

Είχα θυμηθεί τούς μύθους που κυκλοφορούσαν εκείνο τόν καιρό στη Καρλστώνη γιά θησαυρούς που τούς είχαν τάχα καταχώσει στα όλόγυρα δάση πειρατές τού

Ειρηνικού. Αυτοί οι μύθοι είχαν τρελάνει, χωρίς άλλο, τό Λέγκραν, και στην τρέλα του είχε συντελέσει κι' ή εύρεση τού άλλόκοτου εκείνου χρυσοκάραβου, που ο μαύρος τόν πίστευε όλόχρυσο κι'

«Είναι καρφωμένο στον κλώνο μ' ένα μεγάλο καρφί...» (Σελ. 278, στ. α'.)

ο κύριός του τόν θεώρησε προμήνυμα πλούτου κι' ευτυχίας! 'Η αλήθεια είναι πως δέν είχα παρά νά κάμω τήν ανάγκη φιλοτιμίας. Γιατί δέν μπορούσα βέβαια νά βασίζομαι στη βοήθεια τού Δία, άν δοκίμαζα νά γυρίσω μέ τή βία τό φίλο μου στο σπίτι του. 'Ο μαύρος μπορούσε νά λέγ' άλλ' άν μ' έβλεπε νάγριεύω έναντίον τού μικρού του μιάσας, ίσως θαγρίευε κι' αυτός έναντίον μου σάν τόν πιστό σκύλο. Μιá μονάχα είχα έλπίδα: νά κάμω γρήγορα τόν τρελό νά ίδη πόσο μάταια ήταν τά χρυσόνειρά του. Κι' άρχισα νά σκάβω μαζί του μ' όλη μου τή δύναμη.

Σέ λίγο χρειάστηκε νάνάψουμε τά φανάρια. Στο κοκκινωπό τους φως ο δμιλός μας ήταν αληθινά γραφικώτατος. 'Αλλ' άν τύχαινε νά περάση κανένας άπό κείνη τήν έρημιά, όχι μόνο παράξενο, αλλά και πολύ ύποπτο θά τού φαινόταν τό σκάψιμο λάκκου σέ τέτοιο μέρος και τέτοιαν ώρα...

'Εργαζόμαστε σιωπηλοί. Μόνο ο Βόλφ γαύγιζε κάθε τόσο, — ο πελώριος σκύλος, που μέ πολύ ζωηρό ενδιαφέρον παρακολουθούσε όλα μας τά κινήματα. Τά δυνατά γαυγίσματα τού Βόλφ δέν ήταν μόνο όχληρά, αλλά και μπορούσαν νά κινήσουν τήν περιέργεια τίποτε κακοποιών, άπ' αυτούς που κρυβόταν συχνά σ' εκείνα τά δάση. Τού κάκου ο Δίας πρόσταξε τόν φωνακλά νά σιωπάση. Δέν ήσυχάσαμε, παρά όταν ο μαύρος σκέφθηκε νά δέση σφιχτά μέ τό ζωνάρι του τό άπύλωτο στόμα τού μολσοσού.

Σκάβαμε δυό όλάκερες ώρες κι' είχαμε φθάσει σέ βάθος πέντε σχεδόν πόδια, αλλά χωρίς νάνακαλύψουμε ούτε τό ελάχιστο ίχνος θησαυρού. 'Ολότελα έξαντλημένοι, αναγκαστήκαμε νά διακόψουμε λίγο τήν εργασία γιά ξεκούρασμα.

(Ακολουθεί) Μεταφρ. 'Εμ. Ρ. και Γρ. Ξ.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

(*Εθνικὸν Ἀριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν)

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

με σκίτσα τῆς δ. ΛΙΔΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἀλλὰ μόνο ὡς τὴ στιγμή πού ἀκούσαν τὸ Φάνη νὰ τραγουδᾷ...

Γιατί, γιὰ καλὴ μας τύχη, στὴ σάλα βρέθηκε κάποιος ξένος, πού εἶχε ἀκούσει μιὰ φορά τὸ Φάνη στὴν Κόρινθο. Τὸν θυμήθηκε, τὸν φώναξε κοντὰ του καί, μὲ πολλὰ χάδια, τὸν παρακάλεσε νὰ πῇ «ἐκεῖνο τὸ τραγούδι». Ὁ Φάνης ἐδίσταζε· ὁ Πανάγαρς ὅμως τοῦ ἔγνεψε. Καί τότε στὴ σάλα ἀντήχησε ἡ γλυκεῖα καὶ δυνατὴ ἐκείνη φωνή, ἡ φωνάρα πού ἔκανε τὸν κόσμο νὰ σαστίζη. Ἐ, ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη τὰ μάγια λύθηκαν κι' ἀμέσως βρέθηκε ἡ «κατάλληλη» κάμαρα. Γιατ' οἱ Ζακυθῖνοι τρελαίνονται γιὰ μουσική. Κι' ἡ Ζακυθινὰ πού εἶχε τὴν «Ἀφθονία», — ἡ κυρία Μαργαρίτα, — γιὰ ὅλο τὸν κόσμο δὲν θάδωνε πιά ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖο τῆς ἓνα παιδί πού εἶχε τέτοια φωνή καὶ τραγουδοῦσε ἔτσι ωραία.

— Ἐέρεις καὶ νότες, ψυχὴ μου; ρώτησε ὕστερα τὸ Φάνη ἡ τραγουδᾷς μὲ ταυτί;

— Ὁχι, ξέρω μουσική...

— Γεῖά σου, ψυχούλα μου!

Ἐοὺ θὰ γένης μεγάλος τραγουδιστής. Φτάνει νὰ βρεθῇ κανένας πλούσιος νὰ σὲ σπουδάξῃ.

— Ἐ, μὰ γιὰ νὰ σπουδάσουν αὐτὰ τὰ παιδιὰ, κάνουμε καὶ μεῖς ὅ,τι μπορούμε, εἶπε τότε ὁ Πανάγαρς. Γιὰ ἀκούστε τώρα καὶ τὸ Δῆμη!

Ἀλλὰ ἡ κυρία Μαργαρίτα δὲν ἔδειξε τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμό γιὰ μένα καί, πολὺ λιγότερο, γιὰ τὴ Νίνα. Κι' ἄμα μᾶς ἀκούσε ὅλους, εἶπε τὴ γνώμη τῆς καθαρὰ:

— Ὁ μεγάλος, (ἐννοοῦσε ἐμένα) εἶναι πιὸ γκιόστος, (ἤθελε νὰ πῇ πὼς τραγουδοῦσα μὲ ἀκριβεία), μὰ δὲν ἔχει, νὰ σὲ χαρῶ, τὴ φωνὴ τοῦ μικροῦ, πού εἶναι θάμα! Ἡ κοπελλούλα, ἀλήθεια, εἶναι πολὺ ὁμορφὴ καὶ τὰ λέει μὲ χάρι, μὰ δὲν κάνει γιὰ πριμάντο να.

Ἀλλάξε ὅμως γνώμη ἡ κυρία Μαργαρίτα κι' ἄρχισε νὰ προφητεύει καὶ γιὰ μένα μεγάλα, ἄμα ἔμαθε πὼς ἐγὼ μόνο τραγουδοῦσα μὲ ταυτί, γιατί πρὸ ὀλίγου εἶχα ἀρχίσει νότες.

— Καὶ τραγουδαίς ἔτσι γκιούστα; φώναξε. Ἐχει κλίση λοιπόν, ἔχει κλίση, μπράβο!

Ὁ Πανάγαρς τότε, — μπορούσε; — τῆς εἶπε καὶ τὴν ἱστορία μου. Κι' ὅ,τι

ἄρχισε ὁ θαυμασμός, τὸ ἀποτελεῖωσε ἡ συγκίνηση τῆς ξενοδόχας, πού πρῶτα ἤθελε νὰ μᾶς διώξῃ καὶ τώρα δὲν ἤξερε πὼς νὰ μᾶς περιποιηθῇ. Μὰ τὸ θάμα τὸ εἶχε κάμει προπάντων ἡ φωνὴ τοῦ Φάνη.

Ἡ «Ἀφθονία» ἦταν ξενοδοχεῖο τοῦ ὕπνου, εἶχε ὅμως ἀπὸ κάτω καὶ μαγέτικο, καὶ καλύτερο ἀπὸ τὸ κῦρ-Ἡλία στὴν Πάτρα, ἀφοῦ τὰ τραπέζια του εἶχαν καὶ τραπεζομάντηλα. Ἐκεῖ θὰ τρώγαμε. Ὅσο γιὰ τὴν «κατάλληλη» κάμαρα πού μᾶς ἔδωσε ἡ κυρία Μαργαρίτα, βρισκόταν ἀπάνω, στὴ σοφίτα. Πάλι καλὰ!

Ὁ Πανάγαρς εἶχε πᾶει κι' ἄλλη φορά στὴ

«Δὲν μᾶς δέχτηκαν μὲ πολλὴ προθυμία...» (Σελ. 260, στ. γ')

Ζάκυνθο καὶ θυμόταν τὸ μέρος πού εἶχε στήσει τότε τὸ θέατρό του. Ἦταν μιὰ ἀποθήκη, στὸν ὥραιο ἐκεῖνο παραλιακὸ δρόμο πού τὸν ἔλεγαν τότε Στράτα Μαρίνα, ὅχι μακριὰ ἀπὸ τὸ Τελωνεῖο καὶ τὴ μεγάλη Πλατεῖα τοῦ Γεωργίου. Ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορά, ἂν κι' ἔψαξε ἀμέσως, δὲ βρῆκε ἀδειανὴ οὔτε κείνη τὴν ἴδια ἀποθήκη, οὔτε ἄλλη κοντὰ τῆς. Ὅλες ἦταν γεμάτες σταφίδες, πού εἶχε μείνει ἀπὸ τὴν τελευταία ἐσοδεία ἀπούλητη.

Ἐτοί ὁ θιασάρχης ἀναγκάστηκε νὰ συνεταιριστῇ μ' ἓναν καφετζή. Τὸ καφενεῖο του, στὸν ἴδιο δρόμο, ἀρκετὰ μεγάλο, θὰ γινόταν θέατρο. Ὁ καφετζής, πού τὸν ἔλεγαν Νίνιο, θάκανε ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς ἐτοιμασίας. Θὰ κομπανιάριζε καὶ τὰ τραγούδια μας μὲ τὴν κιθάρα του, γιατί ἦταν καὶ λαμπρὸς κιθάριστής. Καὶ θάπαιρνε τὸ ἓνα τρίτο ἀπὸ τὰ κέρδη μας.

Ὁ Πανάγαρς βρῆκε συμφερτικὴ αὐτὴ τὴ συμφωνία. Ἀλλὰ ὡς νὰ γίνῃ ἡ

ἐτοιμασία, ἡ ρεκλάμα, οἱ δοκιμές, πρεπε νὰ περάσουν δυό, ἴσως καὶ τρεῖς ἡμέρες. Κι' αὐτὲς θὰ τῆς χρησιμοποιήσαμε γιὰ νὰ ξεκουραστοῦμε λιγάκι καὶ νὰ ἰδοῦμε τὴ Ζάκυνθο.

4. Τὸ Φιόρο τοῦ Λεβάντε.

Φιόρο τοῦ Λεβάντε θὰ πῇ «Ἀνθος τῆς Ἀνατολῆς». Κι' ἔτσι ὀνόμασαν οἱ ξένοι τὴ Ζάκυνθο, θαυμάζοντας τῆς φυσικὲς τῆς ὁμορφίης, τὸ γλυκὺ τῆς κλίμα καὶ τὴν ἀφθονία τῶν λουλουδιῶν τῆς.

Πόσα λουλούδια, ἀλήθεια! Ἀπὸ τὰ βαπόρι ἀκόμα αἰστανθήκαμε τὴν εὐωδίαν. Ὅταν περνοῦσα ἀπὸ τὸ Γιοφύρι ἔβλεπα μεγάλα τραπέζια μὲ μενεξέδες τριαντάφυλλα καὶ ἄλλα λουλούδια. Στὰ δρόμους γύριζαν ἓνα σωρὸ ἀνθοπωλῶδες. Ὅλων τῶν σπιτιῶν τὰ μπαλκόνια καὶ τὰ παράθυρα ἦταν ἀνθοστολιστά. Καὶ μέσα στὴν πόλιν ἀκόμα, τὰ περβόλια ἦσαν ἐφθονα. Μὰ ὅταν ἐβγαίνες ἀπὸ τὴν πόλιν, βρισκόσουν ἀμέσως σ' ἓναν ἀπέραντο ἀθήκηπο.

Στὴν Πλατεῖα τοῦ Γεωργίου καταμεσίς, εἶδα, γιὰ πρώτη φορά στὴ ζωὴ μου, ἓνα μαρμαρένιον... ἀνθρωπο! Στεκόταν σ' ἓνα ψηλὸ βᾶθρο μὲ τὸ χεῖρ ἀπλωμένο σὰ νὰ βγαίε λόγος. Ἦταν τὸ ἀγαλμα τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ μεγάλου ζακυνθῖνου ποιητῆ πού ἔγραψε καὶ τὸ ὕμνο τῆς Ἐλευθερίας:

Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψη τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερή...

Καὶ ὅταν μοῦ τὸ εἶπαν, μὲ φάνηκε πὼς τὰ λόγια αὐτοῦ τοῦ Ὑμνου ἔλεγε μ' ἐνθουσιασμό ἀπὸ τὸ βᾶθρο του ὁ ποιητής. Τὴν ἐντύπωση πού μοῦ ἔκαμε! Τότε ἀκόμα στὴν Πάτρα, δὲν ὑπῆρχε οὔτε τὸ ἀγαλμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Γερμανοῦ, οὔτε ἡ προτομὴ τοῦ Βασιλεῖαδου, τοῦ πατρὸς ποιητῆ, ἀπέξω ἀπ' τὸ θέατρο. Μὲν οὐκ ἐπὶ τὸ Πανόραμα εἶχα ἰδεῖ πλατεῖα μὲ ἀγάλματα μεγάλων ἀνδρῶν.

Στὴν ἄλλη πλατεῖα εἶδα ἀκόμα δυό προτομές: μιὰ μαρμαρίνη, τοῦ ἴδιου τοῦ Σολωμοῦ, στημένῃ ἀπάνω στὸν τάφο του, πού εἶναι ἀπέξω ἀπὸ μιὰ ἐκκλησιά, — καὶ γι' αὐτὸ ἡ πλατεῖα ἐκεῖνη ὀνομάζεται «Πλατεῖα τοῦ Ποιητοῦ» καὶ μιὰ χάλκινη, τοῦ Ἀγγλου Ἀρμυστῆ Μαίτλανδ, — τοῦ Μέττιλα ἔπος τὸν λέει ἐκεῖ ὁ λαός, καὶ νὰ τὸ θυμάστε — ἀπὸ τότε πού τὴ Ζάκυνθο, μᾶζι μ' ἄλλων τῶν Ἑφτάνησο, τὴν εἶχαν στὴν ἔξω σία τους οἱ Ἀγγλοὶ. Ἐτοί πρωτογνώρισα αὐτὴ τὴν ὥραία ἐκδήλωσή τῆς ἐθνομουσῆς τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἐκείνους πού τοὺς κάνουν ἓνα μεγάλο καλὸ (Ἀκολουθεῖ)

ΩΣ ΠΟΥ ΝΑ ΒΡῆ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CHARLES RICHTER

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ Σολομὼν τράβηξε κοντὰ του τὴ μικρὴ μὲ δυσπιστία. Ἀλλὰ ὁ ξένος προχώρησε θαρρετὰ ἓνα βῆμα καὶ εἶπε:

— Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ νᾶναι μαζί σου, Σολομὼν Χάγερμιθ!

Ἐξακολοθεῖ κάμποσα λεπτὰ ἡ σιωπή. Ὁ ξένος ξεκουμπώνει τὸ πανωφόρι του καὶ βγάζει κάτι ἀπὸ μέσα.

— Μαίρη Μόλλη Ὁ'Κόννορ, ξέρετε ἀπὸ ποῦ σὰς φέρνω αὐτὸ τὸ μῆνυμα;

Καὶ τῆς δίνει ἓνα φάκελλο, ὅμοιο μ' ἐκεῖνον, πού τῆς εἶχε δώσει ὁ Δίκ τὴν ἡμέρα τὸν γενεθλίῳν τῆς.

Ὁ Δίκ σηκώνει χαρούμενος τὸ φανάρι, πού εἶχε ἀφίσει ὁ ξένος καὶ φωτίζει τῆς μικρῆς Λεβάντας.

Μέσα στὸ χαρτάκι, πού εἶναι δεμένο μὲ μιὰ κορδελίτσα μὲ τὰ ἱρλανδικὰ χρώματα, ὑπάρχουν τρία κλαράκια ἀπὸ λεβάντα, τὸ συμβολικὸ φυτὸ, πού τῆς στέλνει ἡ μαμμὰ τῆς.

— Θεέ μου! ἀκούσες λοιπὸν τὴν προσευχὴ μας! φωνάζει ὁ Σολομὼν.

Ὑστερα καλεῖ τὸν ξένο νὰ μπεῖ μέσα.

— Καλῶς μᾶς ἤρθατε, τοῦ λέει, σεῖς πού φέρνετε τόσο καλὸ μῆνυμα.

— Ἀλήθεια, λέει ὁ ξένος, φέρνω τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία.

Ἀνεδαίνουν ὅλοι ἀπάνω. Τὰ δυό παιδιὰ εἶναι πιασμένα ἀπ' τὰ χέρια κι' ἡ χαρὰ τους εἶναι ἀπερίγραπτη.

— Τί ἔχεις ἐκεῖ μέσα; ρωτᾷ ἡ μικρὴ δείχνοντας ἓνα μεγάλο καλάθι, πού κρατοῦσε ὁ φίλος τῆς.

— Σοῦτ'! ψθυρίζει ὁ Δίκ κλείνοντας τὸ μάτι. Θυμάσαι τὴν ἱστορία τοῦ Δίκ Χίττιγκτον, πού ἔφυγε ἀπὸ τὸ Λονδίνο μὲ μιὰ γάτα καὶ στὸ τέλος ἔγινε Δήμαρχος;

Ἡ μικρὴ Λεβάντα κουνᾷ τὸ ξανθό-μαλλο κεφάλι.

— Τὴ θυμοῦμαι.

— Λοιπόν, ἔτσι θὰ κάμω καὶ γώ. Ἐφυγα ἀπὸ τὸ Λονδίνο. Ἐδῶ μέσα ἔχω καὶ γώ μιὰ γάτα, ὅπως ὁ Δίκ Χίττιγκτον. Θὰ ἰδεῖς λοιπὸν ὅτι σὲ λίγο θὰ γίνω λέρδος-δήμαρχος, καὶ σὺ θὰ γίνεις λαίδη δημαρχίνα!...

Καὶ γέλασαν καὶ τὰ δυό κι' ἔσφιξαν τρυφερὰ τὰ χέρια.

Κάθονται ὅλοι.

Ἐξω βρέχει ἀκόμη καὶ φουσμανᾷ, μὰ μέσα στὸ σπιτάκι, λάμπει ἡ χαρὰ καὶ τὸ φῶς.

Ὑστερ' ἀπὸ τόσες θλιβερὲς μέρες, ἤρθε ἐπιτέλους ἡ εὐτυχία!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'

Τί διηγήθηκε ὁ ξένος

Ἡ πρώτη φροντίδα τοῦ Σολομὼν Χάγερμιθ ἦταν νὰ προσφέρει κάτι στοὺς ξένους του.

— Στρώσε τὸ τραπεζομάντηλο καὶ βγάλε ὅ,τι ἔχει μείνει.

Ἡ μικρὴ Λεβάντα ἔβγαλε ἀπὸ τὸ μπουφὲ κρὺο κρέας καὶ τυρί, κι' οἱ ταξι-διῶτες κάθισαν κοντὰ στὴ φωτιά κι' ἔφαγαν μὲ μεγάλη ὁρεξή.

Ἀλλὰ τὸ δειπνο τοὺς τελείωσε γρήγορα, γιατί ἦταν φανερό πὼς ὁ ξένος βιαζόταν νὰ πεῖ ὅ,τι εἶχε νὰ πεῖ. Κα-

«Ὁ Σολομὼν τράβηξε κοντὰ του τὴ μικρὴ μὲ δυσπιστία». (Σελ. 275, στ. α')

θὼς καθόνταν λοιπὸν ὅλοι γύρω στὸ τραπέζι, ὁ ξένος ἄρχισε:

— Σολομὼν Χάγερμιθ, θυμάσαι κείνο τὸ βράδυ πού ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ αὐτοῦ ἤρθε καὶ σοῦ ζήτησε πέντε λίρες δανεικές;

Ὁ Σολομὼν κοκκίνησε, γιατί ἡ ἀνάμνηση αὐτὴ τοῦφερνε ντροπή. Εἶχε φανεῖ πολὺ κακὸς τότε!

— Καὶ πὼς μπορούσα νὰ τὸ ξεχάσω; ἀποκρίθηκε.

— Καὶ δὲ σκεφθήκατε ποτέ σας πὼς μιὰ μητέρα ἄφισε τὸ παιδί τῆς σ' ἓναν ἀνθρωπο, πού δὲν τὸν γινώριζε;

— Ἐξέρω καὶ γώ... Ἰβὼν εἶχα νομίζει ὅτι...

Ἀλλὰ σταμάτησε μόλις ἀντίκρυσε τὸ βλέμμα τῆς μικρῆς Λεβάντας.

Ὁ ξένος κούνησε τὸ κεφάλι.

Ναί, καταλάβαινε τί ἤθελε νὰ πεῖ.

— Σολομὼν Χάγερμιθ, ἐξακολούθησε σιγά-σιγά, εἶναι καιρὸς νὰ ξεσκεπάσω

σήμερα τὸ μυστήριό, Ἡ μητέρα αὐτὴ ἄφισε τὸ παιδί τῆς, γιατί μιὰ ἀνώτερη ἀνάγκη τὴν πρόσταξε νὰ τὸ κάμει.

— Τί δηλαδή; ρώτησε ὁ Σολομὼν.

— Ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν πατρίδα τῆς. Ἐέρεστε πολὺ καλὰ ὅτι ἡ ἱρλανδία ποτέ δὲν ὑποτάχθηκε σὲ κατακτητὲς καὶ ζεῖ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι μιὰ μέρα θὰ βρεῖ πάλι τὴν ἐλευθερίαν τῆς. Ὁ μεγάλος τῆς ἀρχηγός, ὁ ντὲ Βαλέρα, πού εἶχε καταφύγει στὴν Ἀμερικὴ γιὰ νὰ γλυτώσει ἀπὸ τῆς καταδιώξεις, μόνησε μυστικὰ πὼς θὰ γύριζε πρὶν ἀπὸ λίγες βδομάδες, γιὰ νὰ ὀργανώσει, τὴν ἐπανάστασή. Ἀλλὰ τί ἔγινε τότε;... ἴσως κάποια προδοσία. Ἡ ἀγγλικὴ κυβερνήση τᾶμαθε ὅλα καὶ ἔλαβε τὰ μέτρα τῆς γιὰ νὰ πιάσει τὸν ἀρχηγό. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ εἰδοποιηθεῖ μὲ κάθε θυσία, γιὰ νὰ γλυτώσει.

«Ἀλλὰ πὼς; Ἦταν ἀδύνατο νὰ εἰδοποιηθεῖ μὲ τὸν ἀσύρματο, γιατί ὁ κρατικὸς τηλεγράφος πέρνει ὅλα τὰ ἐρτζιὰνα κύματα καὶ θ' ἀνακάλυπτε κάθε ὑπόπτο σημάδι. Κάμποσες μέρες, ἓνα σωρὸ βάρκες, πού ἔκαναν τίχα πὼς ψάρευαν, τριγύριζαν ἀνάμεσα στὶς ἀκτὲς τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς, (ὅπου εἶχε καταφύγει ὁ ντὲ Βαλέρα), μ' ἓνα εἰδικὸ συνάλο στὸ κατάρτι.

«Ὅλα τοῦ κάκου. Σὲ κανένα πλοῖο δὲν ἦταν ὁ ντὲ Βαλέρα κι' οἱ ἀρχηγοὶ τῶν σὶν-φάινερς (τῶν ἐπαναστατῶν) ἀρχίζαν ν' ἀπελπίζονται, ὅταν ξαφνικὰ ἔμαθαν κάτι πού τοὺς γέμισε τρόμος.

«Γιὰ νὰ ξεγελάσει τοὺς Ἀγγλους, ὁ ντὲ Βαλέρα εἶχε ἐπιβιβασθεῖ σ' ἓνα πλοῖο πού ἐκτελοῦσε τὴ συγκοινωνία Βοστώνης - Λονδίνου, καὶ θ' ἀποβιβαζόταν τολμηρὰ μέσα στὴν ἴδια τὴν πρωτεύουσα. Δὲν ἤξερε, βλέπετε, ὅτι ἡ συνομοσπία εἶχε ἀνακαλυφθεῖ κι' ἔτσι θάπεφτε εὐκολώτατα στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν του. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ τὸν εἰδοποιήσουν, νὰ γλυτώσει.

«Ἀλλὰ καὶ πάλι πὼς;

«Ἡ εἰδηση εἶχε φθάσει μόλις τὴν παραμονὴ τῆς ἡμέρας πού θάρχόταν ὁ ἀρχηγός. Λίγες ὥρες ἀκόμη καὶ θὰ ἦταν ἀργά! Τί ἔπρεπε νὰ κάμουν; Τὴ στιγμή λοιπὸν αὐτὴ παρουσιάστηκε ἓνα ἡρωϊκὸ πλᾶσμα, ἀπ' αὐτὰ πού στέλνει πάντα ὁ Θεὸς σὲ παρόμοιες κρίσιμες ὥρες.

«Ἦταν μιὰ γυναίκα. Μαντεύεις ποιά ἦταν, μικρὴ Λεβάντα, καὶ μπορεῖς νᾶσαι περήφανη γι' αὐτή!

«Ὁ ἀντρας τῆς εἶχε σκοτωθεῖ στὸν ἱερὸν ἀγῶνα, μὰ ἡ γυναίκα δὲ θάρρυνε ὅτι ἐξόφλησε ἔτσι τὸ χρέος τῆς πρὸς τὴν πατρίδα. Παρουσιάστηκε σὺς ἀρχηγούς τῶν σὶν-φάινερς καὶ φανέρωσε τὸ σχέδιό τῆς.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

«Ο δάσκαλος, στ' άστεϊα, για να δοκιμάση ένα μαθητή:—Πώς κάνει το ούδετερο του βλάξ;
«Ο μαθητής, μετά σκέψη:
—Τούβλο!

Τρικκαλινός

—Τοτό, έχουμε δέκα πατάτες και θέλουμε να της μοιράσουμε σε τρία άτομα. Τι θα κάνουμε;
—Πουρέ, κύριε!

Φασαρίας

Τοτός.—Μαμμά, μήπως είσαι προληπτική;
—Όχι παιδί μου, γιατί;
—Γιατί φοβήθηκα μήπως κατάλαβες πού έσπασα το μεγάλο βάζο.
Λεπτή Καρδούλα

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήναι, 42 δόδς Εὐριπίδου
τὴν 6 Μαΐου 1929

ΣΥΓΧΑΙΡΩ τὴν Δικηγορίαν γιὰ τὸ βραβεῖο τῆς στὴν «38η Κυριακή» καὶ περιμένω τὴ φωτογραφία τῆς. γιὰ νὰ τὴ δημοσιεύσω στὴν 39η, κατὰ τὴ συνήθειαν.

Ὁ Ἀνανίας σὰς ἔδωσε ἐκ μέρους μου τὴν Ἐρώτηση τῆς 39ης Κυριακῆς καὶ σὰς εἶπε πόσο ἡ ἀπάντησή σας πρέπει νὰ εἶναι σύντομη κι-ὡς τότε μπορεῖτε νὰ τὴ στείλετε. Ἐδῶ θὰ προσθέσω ὅτι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰπαντήσουν ὅλοι, συνδρομητές, ἀδελφία τῶν, ἀκόμη καὶ ἀγνοοῦντες. Μὲ τὴ διαφορά, ὅτι ὅσοι ἔχουν ψευδώνυμο ἐγκριμένον γιὰ τὸ 1929, μποροῦν νὰπαντήσουν δωρεάν· ὅσοι δὲν ἔχουν, συνδρομητές ἢ ἀδελφία τῶν, πρέπει νὰ στείλουν μαζί καὶ τρεῖς δραχμὲς σὲ γραμματόσημο· καὶ οἱ ἀπορροστές δρ-πέντε. Ἡ ἀπάντησις πρέπει νὰ εἶναι καθαρογραμμένη, σὲ χωριστὸ χαρτί, —ὅχι δηλαδὴ μαζί μὲ γράμμα ἢ μὲ ἄλλα πράγματα, —νάχῃ τὸν τίτλο: «Ἀπάντησις στὴν 39η Κυριακὴ τοῦ τάδε» (ὄνομα, ψευδώνυμο, διαμῶνῃ, χρονολογία) καὶ ἀπὸ κάτω τὴν ὑπογραφή καὶ τὴ σημείωσις ἂν ὁ διαφωνοῦμενος ἔλαβε μέρος καὶ σ' ἄλλες Κυριακὰς καὶ τί βραβεῖο ἢ ἔπαινο ἤρε στὴν τελευταία. Ἀπαντήσεις πού δὲν πληροῦν αὐτοὺς τοὺς ὅρους, κακογραμμένες, ἐκτενεῖς, — προπάντων ἐκτενεῖς, — νὰ ξέρετε ὅτι δὲν θὰ διαβασθοῦν.

Κι' ἐπειδὴ ἡ ἐρώτησις τῆς 39ης Κυριακῆς εἶναι γιὰ παροιμίαν, ἀκούστε τώρα μιὰ. . . ἐπικαιρὴ. Μοῦ εἶπε ὁ συνεργάτης μου κ. Π. Σαφελῆς (ὁ Chef τῶν «Ρητῶν») πού ξέρει ὅλες τῆς ἐλληνικῆς παροιμίας, γιὰτὶ καταγίνεται πολὺ μὲ τὴ λαογραφίαν. Μιλοῦσαμε γιὰ τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῆς πού ἀσχολήμουν τοὺς τοῖχους τῆς εἰσόδου μου. Κι' ὁ Σαφελῆς εἶπε: «Τοῦ ζουρλοῦ τὸ χαρτὶ εἶναι ὁ τοῖχος, λέει μιὰ παροιμία. . .» Μὲ ἄλλους λόγους, αὐτοὶ πού γράφουν στοὺς τοῖχους, κατὰ τὴν παροιμίαν, εἶναι ζουρλοὶ. Ὁ ποῖος τοῖμα λοιπὸν, ὅς ἐξαπατῶν.

Καθὼς πρόβλεπα, ἡ 38η Κυριακὴ δὲν ἄφησε τόπο οὔτε γιὰ «Θηριοτροφείον», οὔτε γιὰ «Ἀθηναϊκὴ

Ἐπιστολή», οὔτε γιὰ «Σελίδα Συνεργασίας», οὔτε γιὰ μεγάλη «Ἀλληλογραφία». Ὅλ' αὐτὰ ἀναβάλλονται κατ' ἀνάγκη γιὰ τὸ ἐπόμενο. Κι' ὅσοι μοῦ ἔγραψαν τὴν προηγούμενη ἐβδομάδα, ἂν δὲν τοὺς ἀπαντήσω καὶ καθόλου, ἂς μὴ τὸ παρεξηγήσουν, ἀλλ' ἂς τὸ ἀποδώσουν στὴ σύμπτωσις, ὅτι δηλ. τὸ γράμμα τοὺς ἔπεσε μέσ' στὴν «Κυριακὴ».

Ὡραίαι Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς: Ἀνουβις, Παιδὶ τῆς Σαλονίκης, Δις Ἀεροπρόεσο, Ἐκάβη, Πριγκίπισσα τῆς Σοκολάτας, Ροδόδακτυλος Ἡώς, Ἀφρισμένη Θάλασσα, Διάννα, Νεγκρίτα, Χαλίμα, Δικηγορίνα, Βίλλυ Φρίτες, Ἀεροπόρος, Ἀρτεμῖς, Ἀχ Πόλη, Κούκλα τοῦ Χαλανδρίου, Δούκισσα τῶν Σολωνῶν, Ἀἰδὰ Δρόσον, Βίλλυ Ντὲρ, Ἐξυπνὴ Γατούλα, Ἀνθία, Οὐράνιον Τόξον, Σοῖβσέλ, Χρυσαστὸς, Ἐνδοθερ Σουλιώτης, Τρομερός, Ἐλευθερία Δογαρά, Σκεπασμένη Χόβολη, Ἑλλή Ν. Βάγια, Δούλη Δωδεκανήσος, Χανούμισσα, Ἀνοιξιότικη Ἀυγὴ, Ἀτθίς, Κλάιν Μπροῦν καὶ Μαριτίκη Ἀύρα. —Ἐξέτελσα τῆς παραγγελίας τῶν καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλὰ τῶν λόγια.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα:

Βίλλυ Φρίτες, ἄ. (βρῆστε με!). Νεγκρίτα, κ. (ΧΠΒ). Ἰνὰ Τίνα, κ. (ΧΤ). Ἐφηβος Ἑλλήν, α. (ΓΣ). Ἀφελὴς Κυριοπούλα, κ. Ἐβελίν, κ. (ΑΜ). Γκρέτα, κ. (ΚΑ). Ὑάνανθος, κ. (ΕΑ). Καρδερίνα, κ. (ΕΑ). Ἀστέρω, κ. (ΑΜ). Μικρὴ Βερολίνα, κ. (ΙΓ). Υἱὸς τοῦ Αἰθέρος, ἄ. (ΝΧ). Μαγικὸ Ἀερογιάλι, ἄ. (ΒΣ). Ἀσπρὴ Μπαλλαρίνα, κ. (καὶ τὴν παρακαλῶ νὰ μοῦ γράψῃ καθαρὰ τὸ νομὰ τῆς). Καταύτινο, κ. (!;!). Ρομαῖος Πρίγκιψ, ἄ. (!;!). Μαργαρίτα τοῦ Ἀγροῦ, κ. (ΧΑ). Ξεφτέρει τῆς Ἡλείου, ἄ. (ΙΒ).

Ανανεώσεις Ψευδωνυμῶν:

Ζουλέϊκα, κ.

Ἡ Διαπλάσις ἀσφαλίζεται τοὺς φίλους τῆς: Μαῖρην Νικολετοπούλου (ἄλλαξα τὴν διεύθυνσίν) τώρα θὰ τὸ λαβαίνῃς τακτικὰ) Κούκλαν τοῦ Λάσου (ἡ Ἀγγελία καὶ 6 τετράδια κάνουν δρ. 24,50· ἐξαγοράψτε τὴν Ἀγγελίαν καὶ στείλετε τὴν μὲ τὸ ἀντίτιμο) Βίσμαρκ (ἀκόμη) ἅμα ἐκδόθῃ, θὰ τὸ ἴδῃς) Νεράϊδαν τοῦ Γαλοῦ (τὸ ἔλαβα πολὺ ἀργὰ γιὰ νὰμπινε στὸ προηγούμενον φυλλάδιον· τώρα θὰ τὸ διαβασω μὲ τὴ σειρά σου) Ἰππότην τῶν Κύνων (ὅταν τυπωθῇ ὁ «Ὁδηγός», θὰ ὀρίσω καὶ τὴν τιμὴν του) Νίκον Σακελλαρίδην (ἐπεκτεῖς μὴν ἀνησυχῇς) Ἀγνοοστον Συνδρομητὴν (αὐτὴ εἶναι μιὰ πολὺ σοβαρὴ καταγγελία καὶ ἔπρεπε νάχῃς τὸ θάρρος νὰ τὴν δημοσιεύῃς) τώρα πῶς νὰ τὴν πιστέψω;) Τζι-ναν, Ἰάνθην Κ. Μεζᾶ, Κων. καὶ Ἐκτ. Γρόλλιον, Πάνθειαν Ἀβραδάτου, Διλάνταν κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 5 Μαΐου, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ 243ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τοῦτον αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 11 Ἰουλίου.

346. Δεξιόγραφος

Ζῶο πού τὸ κυνηγοῦν
Γιὰ τὸ δέμα του μονάχα,
Δίπλα σ' ἀνθὴν ἂν τὸ βροῦν,
Πόλη γίνεται—ποιά τάχα;
Ἡρῶ

347. Συλλαβογραφίος

Ὁρκίζομαι πρῶτα καὶ ἀρχῇ
Καὶ μ' ὄρκο πάλι τελειώνω,
Πῶς μὲ δυὸ γράμματα στὴ μέση,
Σὰς κάνω νόστιμο φαί
Ποῦ σὲν καθένα, καὶ ὄχι μόνο
Στοὺς Ἰταλοὺς, πού λένε, ἄρῃσει,
Περιπλοκάς

348. Στοιχειόγραφος

Θεο-τεχνίτη πιάσανε
Ποῦ τὸν τιμοῦσαν ὅλοι,
Τὸν ἀποκεφαλίσανε
Καὶ κάμανε μιὰ πόλη.

Γερανὸς

349. Μεταγραμματισμός

Ὅπως εἶναι ἂν ἀφεθῇ,
Χρησιμεῖν γιὰ ποτό
Ἐνα γράμμι' ἂν ἀλλαχθῇ,
Κατοικεῖς μέσα σ' αὐτό.
Ἑθνικὴ Πίστις

350. Δικτυωτὸν

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Καθέτως καὶ ὀριζοντίως: ἀρχαία χώρα τῆς Εὐρώπης· χώρα τῆς βορείου Εὐρώπης παγωμένη· ῥήμα· παῦσις ἐχθροπραξίῶν.

Γενναῖα Σπάρτη

351. Κρυπτογραφικόν

1234567890 = Ἡρως τ. Μηδικῶν
24534 = Θηρίον [πολέμων
3502890 = Νῆσος
4587540 = Ἡρως τῆς Τροίας
50441 = Πατριάρχ. τ. Γρα-
64850 = Θαλασσινὸν [φῆς
7584 = Φρούριον
85690 = Λίσθημαδυσάρεστ.
9375893 = Καθ' ὕπνου
012890 = Νῆσος
Μικρὸς Καλλιτέχνης

352. Ἀπροσδόκητον

Ποῖος ἀνθρώπος ἐμπορεῖ μὲ τὸ ἓνα του χερὶ νὰ σταματήσῃ ὁλόκληρο τραῖνο;
Ἀκαδημαϊκὸς Πολίτης

353. Διπλὴ Ἀκροστιχὶς μετ' Ἑλλειπσομυθῶν

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἑλλειπσομυθῶν τοῦ τύπου

* * * * *
τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ λύσις, τὰ δὲ δευτέρω γράμματα εἰδὸς ποιήματος:

1. Βασιλεὺς τῆς Κιλικίας, πατὴρ τῆς Ἀνδρομάχης· 2. Ἐκτομὴ πολλὰ ἔτη· 3. Δέν τὸν βλέπει κανεὶς· 4. Καταπατάλησε τὴν πατρικὴν κληρονομίαν.
Ἀνουβις

354. Φωνηεντόλιπον

τ - δκν - κ - λγτ

Κορέτσο

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΕΙΣ

/ΚΘ' — 433/
Μπαίνοντας στὸ σαλόνι τῆς Δι-
σως, στέλνω στὰ Διαπλάστει-
λικὸς χαιρετισμοῦς. Νεγκρίτα

/ΚΘ' — 434/
Ἀνταλλάσσω τετραδιάκι. Συνδία-
δᾶς, Θεσσαλονίκην. Περιμένοντες
Ἀφρισμένη Θάλασσα (πρῶτον Δι-
πλάστει)

/ΚΘ' — 435/
Γιὰ τῆς γιορτῆς στὸ Διαπλάστει
χίλιες καρδιόβγαλτες εὐχῆς.
Φραγκίσκος, Ἐντενέμενο Πε-
δύον.

/ΚΘ' — 436/
ΑΓΑΠΗΤΗ ΜΟΥ ΔΙΑΠΛΑΣΤΟΚΟΙΜΕ

Θέλοντας νάχω μιὰ δόμησι τῆς
καὶ ἄδολης μὲ ἐφημερῆς, ἀλίαν-
δᾶς πού μὲς δίνει ἡ παιδικὴ γενναί-
α ἀλληλογραφία μὲ ὅλους καὶ ἄλλες. Μαρ-
Τρελλὸ Φοιτητὴν, Κέρη τῶν Ἀλ-
νῶν, Ἐλεῦθερο Πουλί, Μικρομυθ-
Φιλόσοφον, Χαμίνι τῶν Παρι-
Πανταχῶ Παρῶν, ἰδιαίτερως θὰ ε-
χρηστοῦσε ἡ ἀλληλογραφία σας πρὸς
λοιοὺς ἀπὸ ὅλους καὶ ἄλλες εἰς τὴν
Κύριον Ροδόλφον Λιβερόπουλον
Πριγκίπισσαν τῆς Σοκολάτας
Ἀνδρῶν. Σὰς χοιρετῶ

ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΤΗΣ ΣΟΚΟΛΑΤΑΣ

/ΚΘ' — 437/
Βέβαια, αἱ μαθήτριά τοῦ Ἀμερ-
εραβεῖον τὰς μαθητρίδας τοῦ ἑα-
των. Ροδόλφος

/ΚΘ' — 438/
Βασίλει καὶ Μιχαήλ Α. Κα-
ρα, τὰ συγχαρητήρια μου γιὰ τὴν
τυχίαν τοῦ μπαμπᾶ σας γεροῦσιας
μοῦ μαρ.

/ΚΘ' — 439/
ΙΠΠΟΤΗΣ ΤΩΝ ΚΥΚΛΩΝ!!

/ΚΘ' — 440/
Ἀνταλλάσσω κάρτες καὶ γράμματα
Δισιν: Λάουρα Ἀλεξάνδρου, Γκρε-
Restante, Μοτιλίνην.

/ΚΘ' — 441/
Ἡ εὐχαριστιόμην ὑπερβολικὰ ἐν-
τὴν ἀπασχόλησιν λαβαίναν μέρος
Διαγωνισμοῦ μου. Περιμένω στὴ Δισ-
τη Ζαφειράκη (γιὰ τὴν Ἀνθία) Ρο-
tante, Μοτιλίνην.

/ΚΘ' — 442/
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΚΛΑΨΕΩΣ (Συνέστις)
μυθολογία—Μαυρομήτη, Λουί-
κι—Μαρτίνης, Ἀκάνθιος Στέφανος,
σμετάτος, Κύμα τοῦ Ἰονίου—Πολλὴ
Ἑθνικὸς Ὑμνος—Γιάβας. Ἐτοι:
Ἀποκαλύψεων: Ἐκτε-
/ΚΘ' — 443/
Ἀπασχόλησα ἐς, γιὰ σας (ἡτὸ
λογραφίαν μὲ κορίτσια Δισιν: Ἐλ-
Ἀναστασοπούλου, Γκορίτσα Σπάρτη,
Καρδερίνα

/ΚΘ' — 444/
Ἰακώπων τὴν ἀλληλογραφίαν ἐνεκε-
ναιὸν ταξιδίου. Ἐξυπνὴ Γατε-
ἔλαβα· εὐχαριστῶ ἑστέϊλα.

Σκεπασμένη Χόβολη

/ΚΘ' — 445/
Ἀνταλλάσσω κάρτες, τετραδιάκι-
λους—ἐς τὴν νέα Δισιν: Κ. Παχῶν
μαθητὴν Γεωργίου, Σπάρτην.

Μουσικήτης Ἀπελ-
/ΚΘ' — 446/
Τὰ «ΖΙΖΑΝΙΑ» συνεγγίζον τὰς
λύσεις: Φιλόδοξος = Τζεβελέας,
αλλῆς = Τζαυαλοῦκα, Σουποπού =
Ἀλὸν Μικροῦ = Μακρῇ, Δούλη Δι-
νησος = Διαμαντῇ.

/ΚΘ' — 447/
ἔχονται σὲ ὅλα τὰ Διαπλάστει-
Εὐπάχα. Ἀρτεμῖς, Ἐλίαν, καὶ
Δισιν: σὰς· γράφετε πῶς τὸν γενοῦ-
γιὰ νὰ σὰς ἀπαντήσω. Ριγολέτος, λαβ-
γὼ δὲν εἶναι ὁ Ρομπὸς γιὰ νὰ μὲ ἀπο-
φῆς es multum parvus.

Μικρὸς Καλλιτέχνης

/ΚΘ' — 448/
Ο Ριγολέτος εὐχεται σὲ ὅλα τὰ Δι-
στούλα Καλὸ Πάσχα.

/ΚΘ' — 449/
Στὸν Διαπλάστειον εὐχόμεθα μὲ
λην τὴν καρδίαν χαρούμενο Πα-
ΚΟΥΚΛΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

/ΚΘ' — 450/
ἔχονται στὸ Διαπλάστοκομο Καλὸ
εἶχα. Μοικεῖο, ἔστέϊλα.

Λάουρα Λαπλάν

/ΚΘ' — 451/
Τρελλὴ Πεταλούδιτσα, Ὁμο-
Κουκλίτσα, εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ
εἶχα.

Μαῖρην Λεῶ

Σκέρνια Ροδόπης